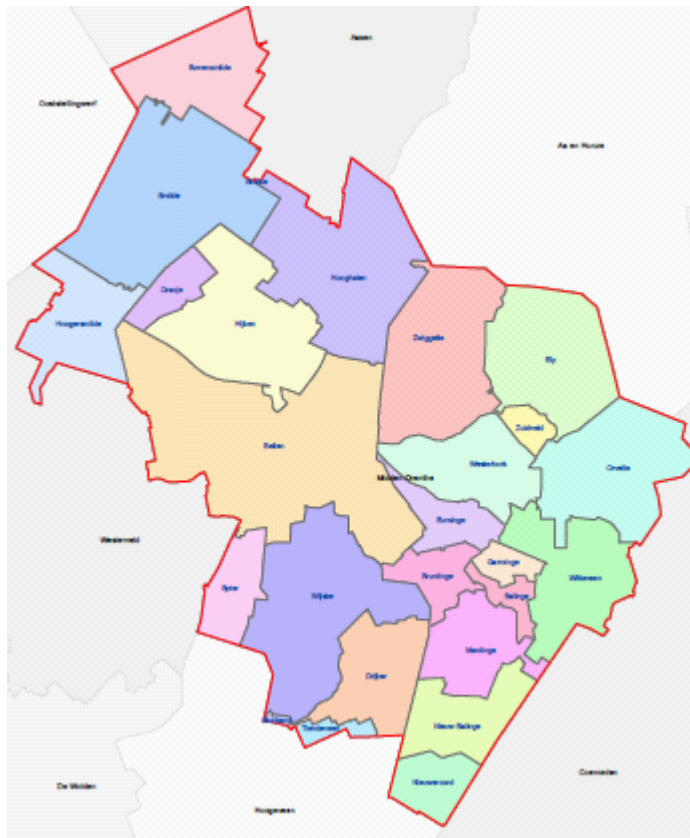

Gemeente Midden-Drenthe 2009 – 2012

Voorwoord

Voor u ligt de gebiedsscan Midden-Drenthe 2009-2012. Dit document dient ertoe bij te dragen dat de veiligheid binnen de gemeente Midden-Drenthe verder wordt vergroot. Dit was niet gelukt zonder de inzet van de volgende personen: Henk van Ek, Henk Bosker, Bert Eefting, Karin Fekkers, Martijn de Jong, Tiete Kuipers, Peter Oosterhof, Aukje Meulenaar, Klaas Masselink, Marjolein Wildeman, Hens Harmers, Rick Keulen, Joke Speelman, Alex Luitjes en een ieder die verder heeft bijgedragen aan het tot stand komen van deze gebiedsscan. Dit geldt ook voor de afdelingen en de betrokken collega's, die hiertoe hebben bijgedragen. Hartelijk dank hiervoor!

Kort samengevat is deze gebiedsscan een belangrijke stap binnen de huidige ketengerichte aanpak van criminaliteit en overlast in de gemeente Midden-Drenthe en de provincie Drenthe. Veel leesplezier gewenst!

Mirjam Bakker
Beilen, Mei 2013

1. Inhoudsopgave

2.	Inleiding	5
2.1.	Wat is een gebiedsscan	5
2.2.	Herkomst van informatie	5
2.3.	Dark number	5
2.4.	Registreren criminaliteit	6
2.5.	Leeswijzer	6
3.	Opvallende stijgers, dalers en volumedelicten	7
3.1.	Incidenten	7
3.2.	Misdrijven	8
4.	Veilige Woon- en Leefomgeving	9
4.1.	Overlast	9
4.1.1.	Ruzie /twist/burenruzie	10
4.1.2.	Overlast gestoord/overspannen persoon	10
4.1.3.	Geluidshinder	11
4.2.	Drugsoverlast	11
4.3.	Vernieling	12
4.4.	Diefstal/inbraak woning	14
4.4.1.	Inbraak woning	14
4.4.1.	Diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	17
4.5.	Voertuigcriminaliteit	18
4.5.1.	Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	18
4.5.2.	Diefstal fiets	20
4.6.	Gewelddelicten	21
4.6.1.	Huiselijk geweld	22
4.6.2.	Uitgaansgerelateerd geweld	23
4.7.	Zeden	24
5.	Bedrijvigheid en Veiligheid	25
5.1.	Winkeldiefstal	25
5.2.	Diefstal/inbraak bedrijven en kantoren	27
5.3.	Overlast horeca	28
6.	Jeugd en Veiligheid	30
6.1.	Overlast jeugd	30
6.2.	Jeugdgroepen	31
6.2.1.	Beilen	31
6.2.2.	Smilde	32
6.2.3.	Westerbork	32

7.	Fysieke kwaliteit	33
7.1	Ongevallen met letsel en dodelijke afloop	33
7.2	Ongevallen met materiële schade en verlaten plaats ongeval	33
7.3	Rijden onder invloed	34
7.4	Brand	35
8.	Daders, dadergroepen, vaste klanten en risico(groepen) in beeld	36
8.1	Overlast door concentraties overlastplegers	36
8.2	Overlast door risicovoorzieningen	36
8.3	Veelplegers	36
8.4	Verslaafden	36
8.5	Sociaal en psychisch zwakkeren	37
9.	Aanbevelingen	38
10.	Literatuurlijst	39
11.	Colofon	40

2. Inleiding

Om veiligheidsproblemen in gemeenten, en in buurten en wijken, effectief aan te kunnen pakken moeten ze eerst goed in kaart worden gebracht. Daartoe is de 'Gebiedsscan Criminaliteit & Overlast' ontwikkeld. Met deze gebiedsscan informeert politie Eenheid Noord Nederland het lokaal bestuur en de andere veiligheidspartners over de ontwikkelingen van criminaliteit en (on)veiligheid in de gemeente Midden-Drenthe. De politie adviseert hiermee over ontwikkelingen die van belang zijn voor het vergroten of borgen van veiligheid van de inwoners. De gebiedsscan dient als input voor het gemeentelijk veiligheidsbeleid. Daarnaast wordt de gebiedsscan gebruikt voor de interne aansturing. Op basis van de bevindingen wordt duidelijk waar prioriteiten moeten worden gelegd op het gebied van handhaving en toezicht. Ook wordt duidelijk of, en op welke terreinen extra informatie noodzakelijk is (bijv. verbeteren van de informatiepositie).

2.1. Wat is een gebiedsscan

De Gebiedsscan is opgebouwd uit data afkomstig van politiesystemen en uit kennis van politieambtenaren. Dit document geeft weer welke vormen van overlast en criminaliteit relatief veelvuldig voorkomen (de volumedelicten) en de opvallende stijgers en dalers. Op basis van deze informatie kunnen de veiligheidspartners de criminaliteit en overlast duiden. Om die reden is het een logische volgende stap dat met diverse veiligheidspartners dat beeld verder wordt aangescherpt.

2.2. Herkomst van de informatie

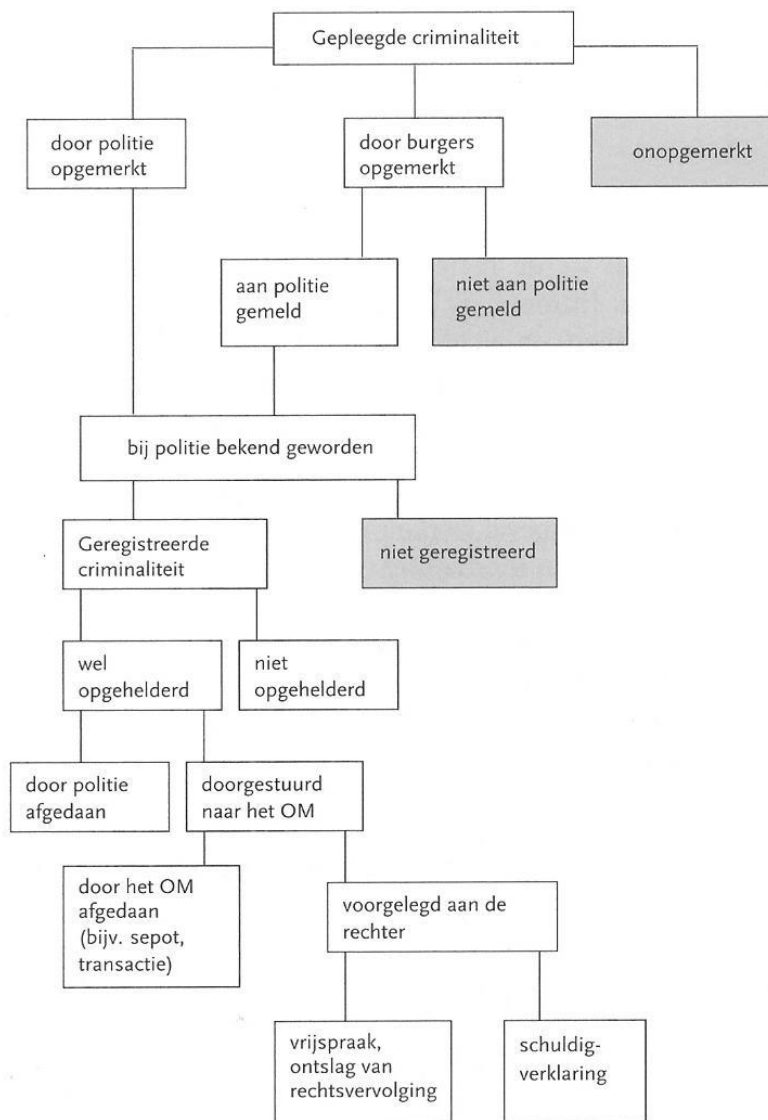
In de gebiedsscan worden criminaliteitscijfers en overlastcijfers (systeem informatie) gekoppeld aan kennis van de lokale situatie (straat informatie). Criminaliteits- en overlastcijfers zijn afkomstig uit het registratiesysteem B.V.H. (Basis Voorziening Handhaving) van de politie. Straatinformatie is de kennis die o.a. wijkagenten, jeugdagenten, teamchefs en andere politiemensen opdoen bij hun werk in de wijk, buurt en de stad. Zij hebben waardevolle informatie over de context en ontwikkelingen in hun werkgebied en kennen de bewoners. De straat informatie benut de politie bij de analyses van problemen, de beleidsvorming en bij het bepalen van benodigde inzet van capaciteit en middelen. In deze scan is gebruik gemaakt van de registraties m.b.t. criminaliteit en overlast uit de periode 1 april 2009 tot en met 31 december 2012. Er is voor deze periode gekozen omdat het registratiesysteem Basis Voorziening Handhaving, B.V.H., in april 2009 in gebruik is genomen. Voor het B.V.H.- systeem werkte de politie met het B.P.S.- systeem. De gegevens uit het B.V.H.- systeem en het B.P.S.- systeem zijn moeilijk met elkaar te vergelijken, omdat men in het B.P.S.- systeem met andere vaste waarden werkte. Er zou anders een vertekend beeld ontstaan.

2.3. Dark number

Wanneer er bij de politie een incident wordt gemeld, of wanneer een politiemedewerker iets waarneemt wordt er een nieuwe registratie in het BVH geopend. Aan deze registratie wordt een feit gekoppeld aan incidentcodes, zoals 'overlast jeugd' of 'inbraak woning'. Ook zijn er een aantal incidenten, die niet te koppelen zijn of niet (goed) zijn gekoppeld aan bijbehorende incidentcodes (registratiebereidheid en registratiefouten). Deze registraties zijn niet meegenomen in deze gebiedsscan. Burgers melden daarnaast ook niet alle incidenten bij de politie. Een woninginbraak zal bijvoorbeeld sneller gemeld worden dan diefstal van een fiets (aangiftebereidheid). Door het niet inzichtelijk hebben van deze incidenten ontstaat er een '*dark number*' (De niet geregistreerde criminaliteit). Voor overlastgerelateerde incidenten geldt dit overigens ook. Hoe hoog het *dark number* is, is niet duidelijk.

2.4. Registreren criminaliteit

Onderstaand figuur geeft een weergave van de wijze waarop criminaliteit geregistreerd wordt.

Figuur 1: *Gepieegde, geregistreeerde en verborgen criminaliteit* (Zoomer & Rijpma, 2010)

2.5. Leeswijzer

De opvallende stijgers, dalers en volumedelicten zullen nader worden toegelicht, waarna de hoofdstukindeling alle veiligheidsvelden van de V.N.G. omvat, waarbij het beeld achter de cijfers, oorzaken, trends, hotspots en mogelijke daders of dadergroepen worden besproken. Ook is er een apart hoofdstuk waarin daders, dadergroepen, vaste klanten en risicogroepen worden besproken. Uiteindelijk resulteren de beelden achter de cijfers in aandachtspunten en/of aanbevelingen die voor de aanpak van dergelijke fenomenen die volgens de betreffende politieteams bijdragen aan een effectievere en efficiëntere aanpak van veiligheidsproblemen. Deze aandachtspunten en/of aanbevelingen kunnen betrekking hebben op verbetering van een politiespecifieke aanpak of van een integrale aanpak met veiligheidspartners.

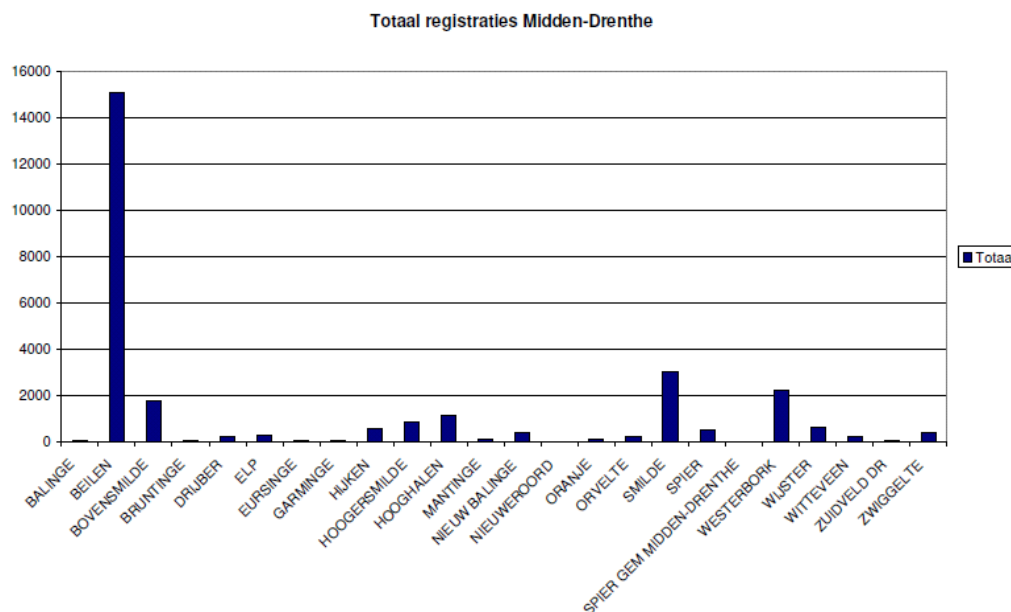
3. Opvallende stijgers, dalers en volumedelicten

Dit hoofdstuk geeft kort een beeld van de omvang van incidenten, misdrijven en overlastmeldingen in de gemeente Midden-Drenthe. In de volgende hoofdstukken word dieper op de onderwerpen ingegaan.

3.1. Incidenten

Hotspots

Over de gehele onderzoeksperiode zijn totaal 28348 registraties opgemaakt voor het gebied Midden-Drenthe.

Wanneer wordt gekeken naar de gebieden met de meeste registraties dan springt Beilen eruit. Beilen is goed voor 54% van alle registraties. De gebieden Smilde, Bovensmilde en Westerbork volgen, zoals in bovenstaande grafiek is weergegeven.

Hiernaast is een tabel weergegeven, waarin te zien is naar welke locaties de meest opvallende registraties zijn weggeschreven en dan ook als hotspot kunnen worden aangemerkt.

Locatie	Top incidenten
Beilen, Altingerweg	Vermissing persoon
Beilen, Domoweg	Eenvoudige mishandeling
A28	Verkeerszaken Verkeersongeval materieel
Beilen, Brinkstraat	Winkeldiefstal
Beilen, Klateringerweg	Vermissing persoon
N381	verkeerszaken Verkeersongeval materieel
Beilen, Ventweg Zuid	Winkeldiefstal
Beilen, Stationslaan	Diefstal fiets

Hottimes

Rond 16.00 uur vinden de meeste incidenten plaats. Ook om 10.00 uur en 00.00 uur zijn stevige pieken te zien. Tussen 01.00 uur en 08.00 uur is een behoorlijke daling van incidenten te zien. Tussen 08.00 uur en 23.00 blijft het aantal incidenten redelijk constant.

Wanneer de registraties afgezet worden in dagen dan blijven deze redelijk constant op doordeweekse dagen en is er een verhoging van het aantal registraties te zien op vrijdag en zaterdag.

Beilen

Wat maakt Beilen tot een hotspot? Beilen is een zogeheten *Crime Generator*. Crime Generators zijn plaatsen waar grote aantallen mensen zijn om redenen die niets met criminele doelen te maken hebben. Een groot aantal mogelijkheden voor daders en doelwitten die samenkomen op een bepaalde tijd en plaats zorgen voor misdaad en overlast. In Beilen heeft een in verhouding tot de overige dorpen in Midden-Drenthe een groot winkelaanbod. Daarnaast had Beilen in de onderzoeksperiode van deze gebiedsscan een grote horecagelegenheid. Deze beide factoren hebben een grote aantrekkingskracht op inwoners, bezoekers en ondernemers. Maar dus ook voor overlastveroorzakers en criminelen.

In Beilen hebben zich tussen april 2009 en december 2012 in totaal 12315 incidenten voorgedaan. De meest voorkomende incidenten waren verkeersgerelateerd, vermissingen, signaleringen, vernielingen, fietsendiefstal en mishandelingen.

3.2. Misdrijven

Naast de algehele incidenten vind veel politie inzet plaats op de aanpak van gepleegde misdrijven. In onderstaande tabel is een overzicht weergegeven met alle misdrijven in Midden-Drenthe van 2009, 2010, 2011 en 2012. De cijfers die rood zijn gekleurd geven een stijging weer, de groene cijfers geven een daling weer en de zwarte cijfers geven een stabiel cijfer aan.

Om de cijfers te verklaren, worden in volgende hoofdstukken de delicten verder besproken. Dit gebeurt op basis van de cijfers, informatie van wijkagenten, jeugdagente en andere collega's. Vervolgens wordt inzichtelijk wat de hotspots, de dader(s), de omvang en de huidige aanpak betreft.

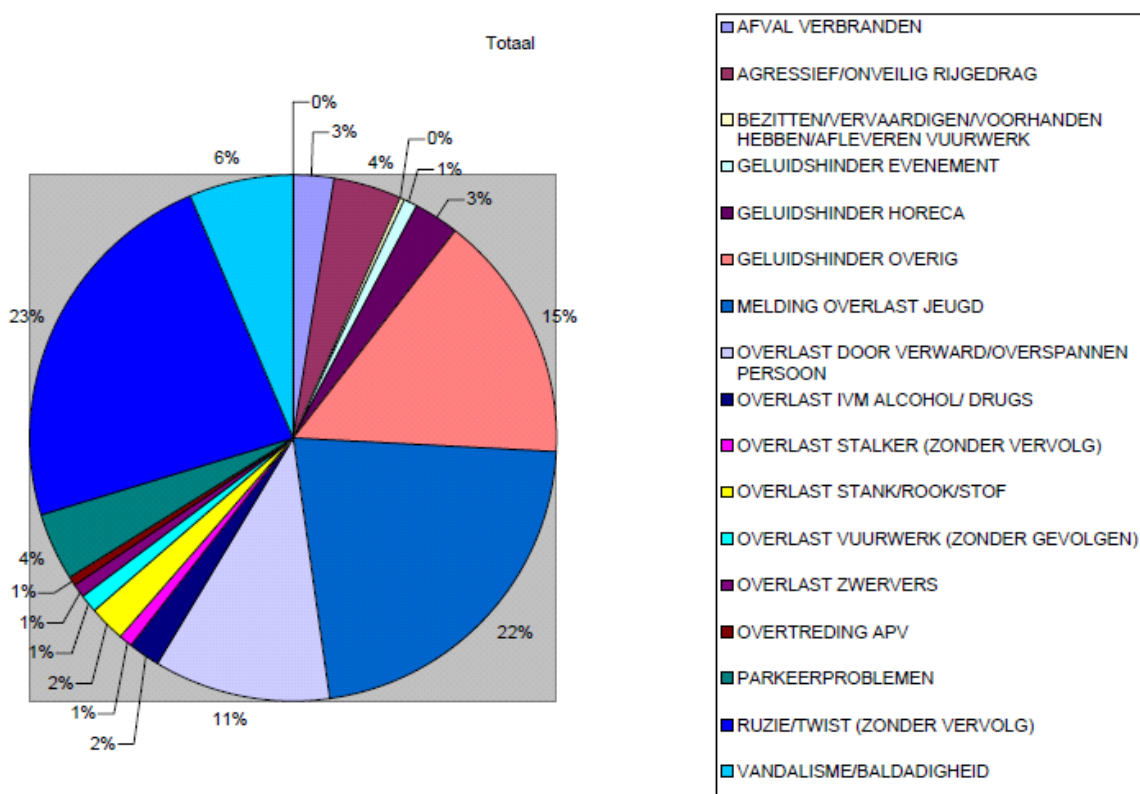
Wat van belang is om te onthouden bij de cijfers, is dat de bereidheid tot het doen van aangifte mee speelt bij de cijfers. Bepaalde cijfers zouden in de praktijk hoger kunnen zijn dan bekend is.

Misdrijf	2009	2010	2011	2012
Diefstal/inbraak woning	94	109	166	181
Voertuigcriminaliteit	219	211	204	203
Drugsdelicten	24	54	70	64
Diefstal/inbraak bedrijven/instellingen	87	121	91	64
Zedendelicten	26	50	33	43
Gewelddelicten	223	270	236	243
<i>Huiselijk Geweld</i>	56	29	36	56
Ongevallen met letsel	49	21	18	20
Doden in het verkeer	2	0	9	4

4. Veilige Woon- en Leefomgeving

4.1. Overlast

Onder de noemer overlast vallen allerlei zaken waar bewoners zich aan ergeren of last van ondervinden. Rondhangende jongeren die zich misdragen tegenover voorbijgangers, rotzooi op straat maken en met brommers over trottoirs crossen. Uitgaanspubliek dat ver na middernacht mensen uit de slaap houdt, her en der vernielingen aanricht, in portieken plast en af en toe openlijk geweld pleegt. Ook kan men overlast ondervinden van het verkeer, van evenementen, of van mensen die in de buurt onaangepast gedrag vertonen. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe overlast in de gemeente Midden-Drenthe wordt gepleegd en ervaren.

Omvang

Het totaal aantal geregistreerde overlast melding betreft 1841 registraties. Vier vormen van overlast springen eruit. Melding overlast jeugd (22%), Ruzie/twist (zonder vervolg) (23%), Overlast door verward/overspannen persoon (11%) en geluidshinder overig (15%). Deze vormen van overlast worden in de volgende paragrafen nader toegelicht. Melding overlast jeugd komt aan de orde in hoofdstuk 7.

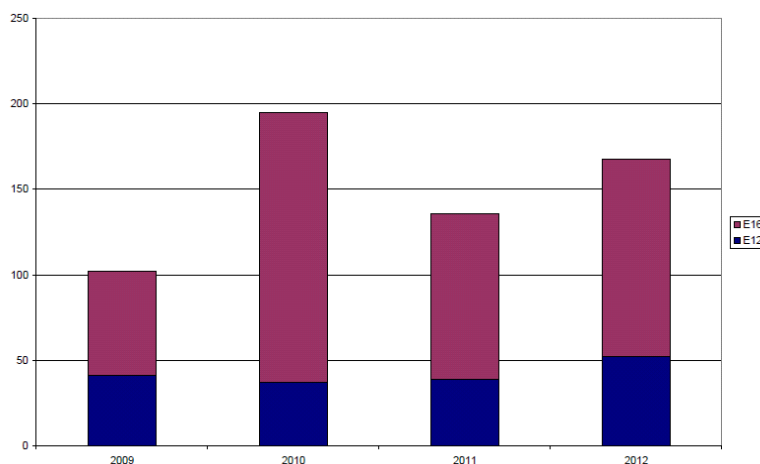
Vier vormen van overlast

Het betrokken politieteam heeft de belangrijkste overlastlocaties en soorten overlast in de gemeente Midden-Drenthe in beeld gebracht. Het gaat om de volgende vormen die in deze gebiedsscan nader aan bod komen:

- Uitgaansgerelateerde overlast
- Overlast gerelateerd aan rondhanggroepen/jeugdgroepen
- Overlast van door concentraties verslaafden, sociaal zwakkere gezinnen/personen/psychisch gestoorden, asociale gezinnen etc.
- Overlast door risicovoorzieningen

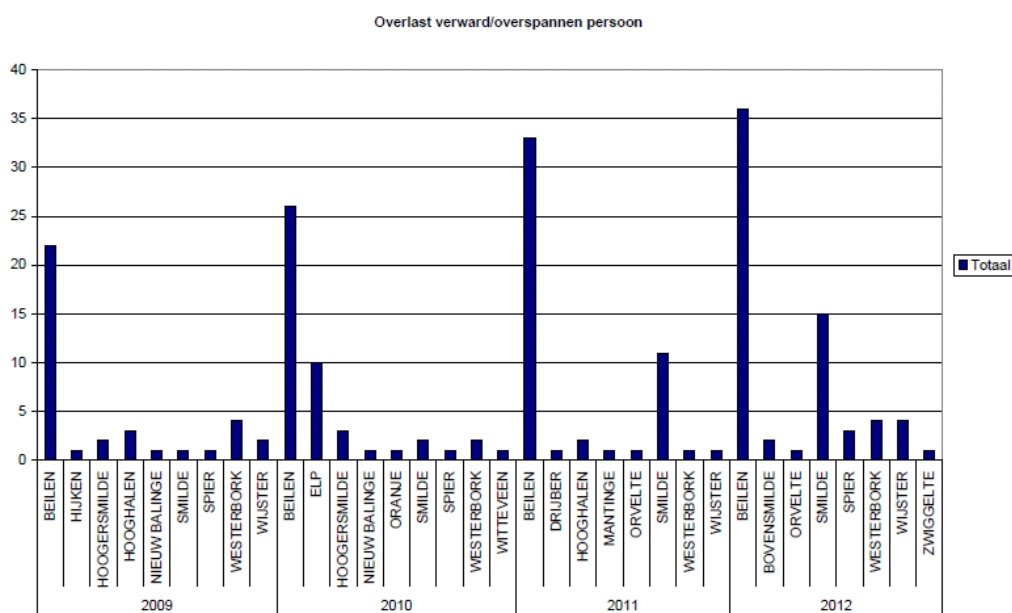
4.1.1. Ruzie /twist/burenruzie

Woonoverlast/burengerucht en relatieproblemen komen veelvuldig voor in diverse vormen. De meldingen die bij de politie Midden-Drenthe binnenkomen zijn divers en kennen verschillende (integrale) aanpakken. Veelal vind er bemiddeling plaats vanuit de wijkagent. Dit gaat van ruzie om een schutting tot onderlinge pesterijen. Deze meldingen zijn, indien niet aangifte waardig lastig te meten vanuit de politieprocessen. De registratie sin BVH zijn veelal onder de maatschappelijke klasse burenruzie (E12) of ruzie/twist (E16) opgemaakt.

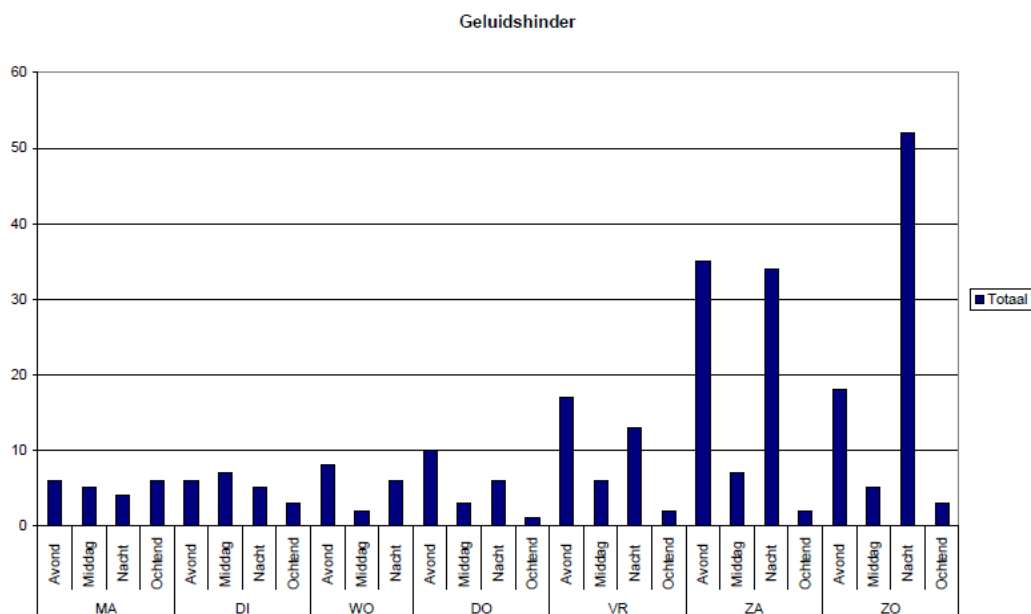
4.1.2. Overlast gestoord/overspannen persoon

Deze vorm van overlast wordt veroorzaakt door individuen die hulpbehoevend zijn. Dit kan zowel strafrechtelijke en/of civiele gevolgen hebben. De meldingen worden per geval beoordeeld en binnen de juiste protocollen afgehandeld. Dit kan bijvoorbeeld een beoordeling zijn via een arts. In onderstaande grafiek zijn het aantal meldingen weergegeven. Opvallend zijn de hoge cijfers in Beilen. Dit is mogelijk te verklaren, doordat in Beilen GGZ Drenthe is gevestigd. Hier word in deze gebiedsscan nog verder aandacht aan besteed.

4.1.3. Geluidshinder

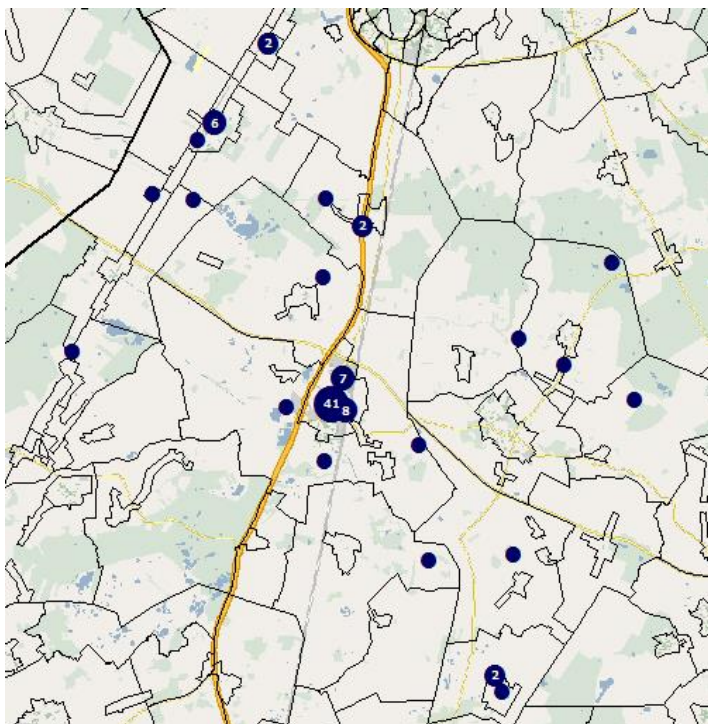
In onderstaande tabel is zichtbaar dat meldingen van geluidshinder in de weekenden uit schieten. Uit de registraties is af te leiden dat het over grote deel van de adressen meerdere keren terug komt. In onderstaande tabel is een grote piek te zien op de zondagnachten. Dit is te koppelen aan registraties van een horecagelegenheid in het centrum van Beilen.

Voor geluidshinder zijn een aantal mogelijkheden om het probleem op te lossen. Vanuit de politie speelt, zoals genoemd de wijkagent vaak een rol en kan bijvoorbeeld geluidsapparatuur uiteindelijk in beslag worden genomen.

4.2. Drugsoverlast

Drugsdelict	2009	2010	2011	2012	Totaal
Aantreffen drugs (geen verdachte)	2	1	4	7	14
Bezit hard-drugs (lijst 1)	2	4	0	8	14
Bezit soft-drugs (lijst 2)	1	6	2	2	11
Handel e.d. hard-drugs	2	10	11	8	31
Handel e.d. soft-drugs	2	5	10	5	22
Overige drugsdelicten	10	9	10	9	38
Overlast i.v.m. drugs	3	7	17	8	35
Rijden onder invloed drugs/medicijnen	0	2	1	5	9
Vervaardigen hard-drugs (lijst 1)	0	0	0	0	0
Vervaardigen soft-drugs (lijst 2)	2	10	15	12	39
Eindtotaal	24	54	70	64	213

Door het politieteam wordt drugsgebruik, drugshandel en de daaruit voortvloeiende overlast, in de gemeente Midden-Drenthe, als probleem betiteld. Het politieteam geeft aan dat er regelmatig informatie binnenkomt dat er drugs wordt gedeald in Midden-Drenthe. Het vermoeden bestaat dat er in en rondom het centrum in Beilen drugs wordt gedeald en gebruikt. In voornamelijk Beilen zijn een aantal woningen en openbare locaties in beeld waar vermoedelijk drugs gedeald wordt. Er heeft echter (nog) geen concrete inzet plaats gevonden.

De afgelopen jaren zijn er zowel een aantal grotere hennepkwekerijen als ook kleinere kwekerijen in woningen ontmanteld (vervaardigen soft-drugs). Daarbij is te zien dat de kwekerijen steeds professioneler opgezet worden. Vanuit de politieorganisatie wordt geïnvesteerd in de opsporing en de ontmanteling van de hennepkwekerijen en de criminele samenwerkingsverbanden erachter. Daarbij is ook specifieke aandacht voor het financiële aspect van de hennepcultuur. Zo kan het in kaart brengen van de financiële achtergronden van de kweker waardevolle informatie opleveren. Daarnaast ligt de focus op het ontnemen van het crimineel verkregen vermogen waardoor het exploiteren van een hennepkwekerij niet meer lucratief is.

Het politieteam constateert dat er in Midden-Drenthe nog geen eenduidige aanpak op het gebied van drugs bestaat.

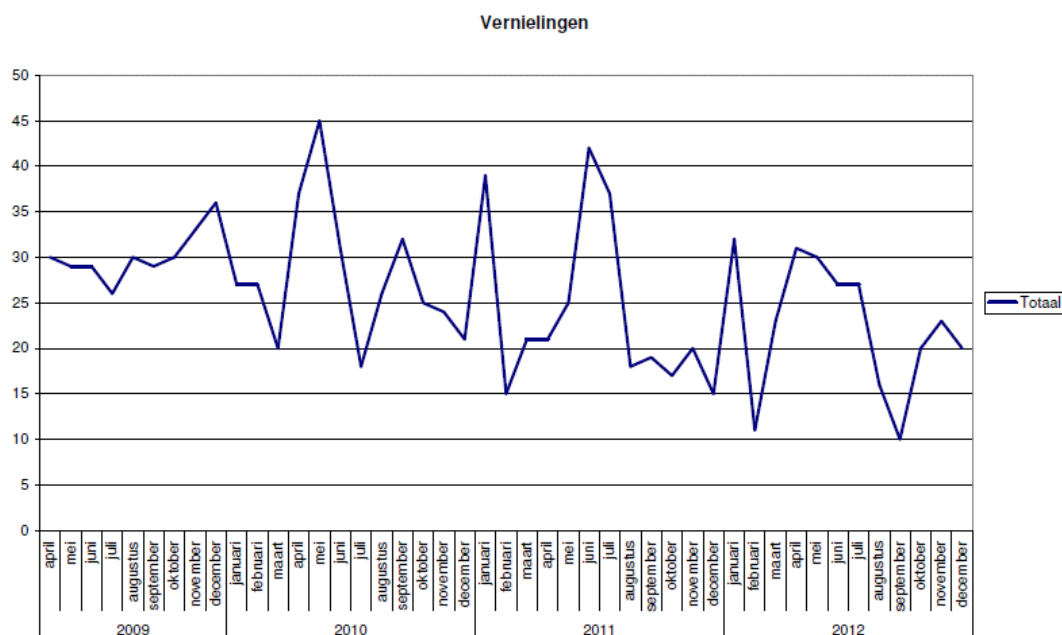
Aandachtspunten

I. Integrale aanpak drugs

Het drugsgebruik, de drugshandel en de drugs gerelateerde overlast in de gemeente Midden-Drenthe dient in kaart gebracht te worden en gemonitord worden.

4.3. Vernieling

Vernielingen	2009	2010	2011	2012	Totaal
Vernieling van/aan auto's	58	95	56	67	276
Vernieling openbare gebouwen	24	27	14	15	80
Vernieling van/aan openbaar vervoer/abri	7	2	0	2	11
Vernieling overige objecten	170	176	175	159	680
Vandalisme/baldadigheid	26	38	26	27	117
Eindtotaal	285	338	271	270	1164

In de tabel zijn een aantal forse pieken waarneembaar. Deze pieken zijn in de zomermaanden en de maand december. December is te verklaren door de jaarwisseling. Voor de zomermaanden is niet direct een verklaring uit de cijfers af te leiden. Vanuit het politieteam is het vermoeden dat de jeugdgroepen met de vernielingen te maken hebben. Verreweg de meeste vernielingen vinden plaats op vrijdag. Ook op zaterdag en zondag vinden veel vernielingen plaats. De meeste vernielingen worden gepleegd tussen 16.00 uur en 17.00 uur. Deze piek is wellicht verklaarbaar doordat veel jeugd op dat moment vrij is van school en elkaar dan opzoekt. Verder is waarneembaar dat tussen 17.00 en 01.00 uur ook een groter aantal vernielingen gepleegd wordt. Deze tijdstippen kunnen hoogstwaarschijnlijk gerelateerd worden aan uitgaanspubliek.

Hotspots

Wat op valt is dat in de kleinere dorpen relatief veel vernielingen plaats vinden. Naast Beilen zijn er hoge aantallen te zien in Bovensmilde en bijvoorbeeld Nieuw Balinge.

Daders

De meeste verdachten die zich schuldig maken aan vernielingen hebben de leeftijd tussen de 16 en 22 jaar en zijn man. Dit is ook de gemiddelde leeftijd van het uitgaanspubliek in de gemeente Midden-Drenthe. De jeugd, welke zich op houdt op verschillende hangplekken/hotspots, is verantwoordelijk voor het overgrote deel van de gepleegde vernielingen. Daarom verdient het de voorkeur om de integrale aanpak jeugd te intensiveren. Momenteel is er geen eenduidige aanpak voor vernielingen.

In paragraaf 4.6.2, waar uitgaansgerelateerde overlast behandeld wordt, wordt verder ingegaan op het onderwerp vernielingen. Daarnaast word in het hoofdstuk jeugd en veiligheid aandacht besteed aan de jeugdgroepen en daarbij horende hotspots die in kaart zijn gebracht.

Aandachtspunten

II. Integrale aanpak vernielingen

Hierbij aandacht voor hotspotaanpak, dader/overlast veroorzakergerichte aanpak.

4.4. Diefstal/inbraak woning

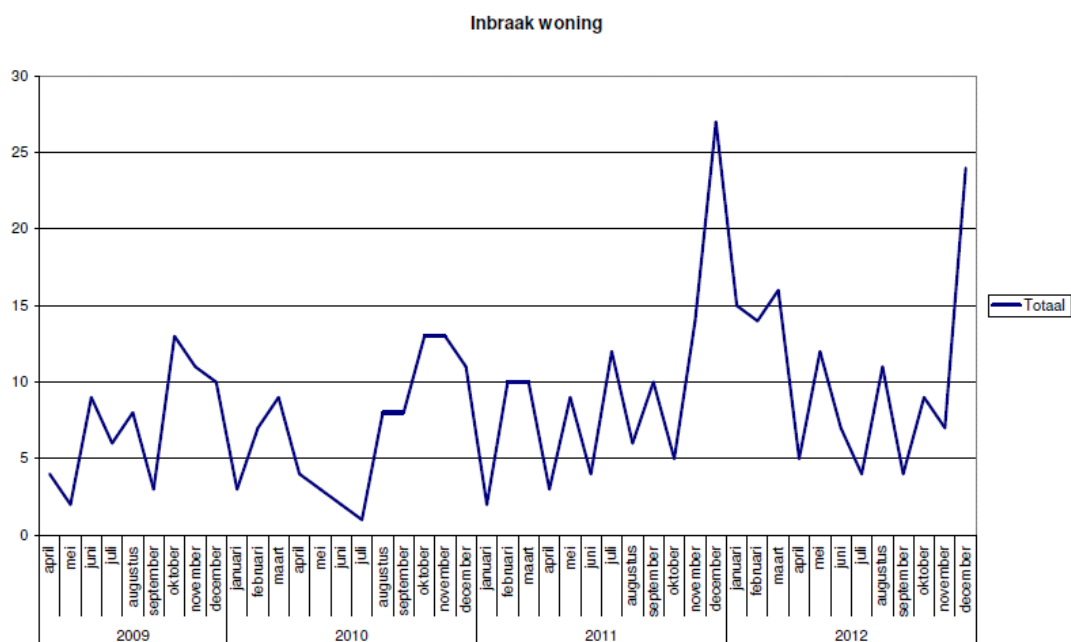
Onder inbraken worden vermogensdelicten verstaan waarbij er naast het wegnemen van goederen ook braak heeft plaatsgevonden.

Inbraak (ook met geweld)	2009	2010	2011	2012	Totaal
Box/garage/schuur/tuinhuis	26	30	59	53	168
Woning	68	79	107	128	382
Eindtotaal	94	109	166	181	550

4.4.1. Inbraak woning

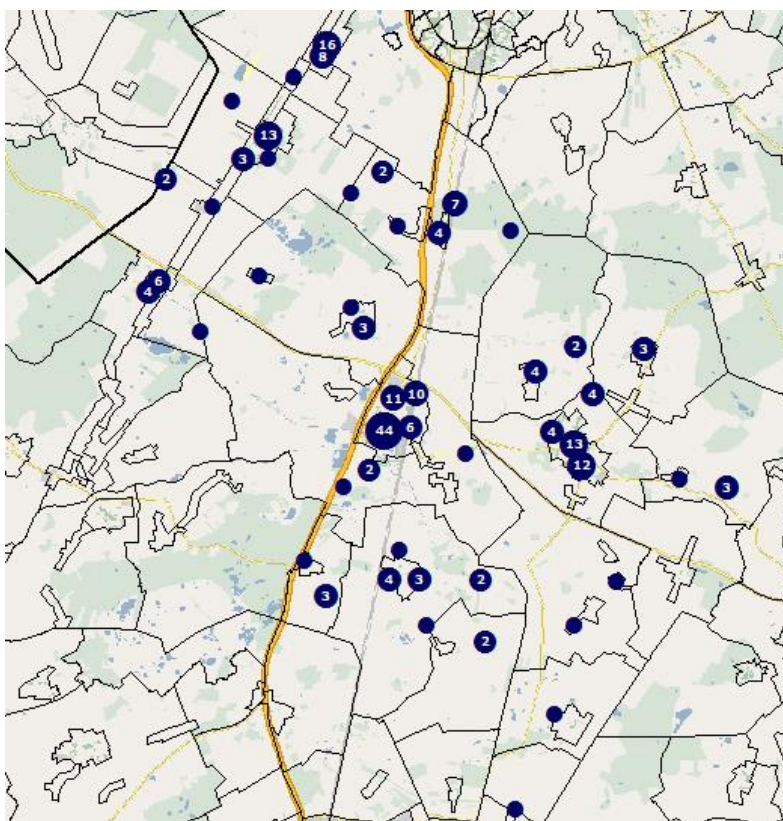
“Het aantal woninginbraken in de gemeente Midden-Drenthe neemt toe”

Onderstaande grafiek laat een stijging zien van het aantal woninginbraken over de afgelopen vier jaren. Het is daarom zaak om nader in te gaan op de details om ervoor te zorgen dat er een daling van het aantal woninginbraken bewerkstelligd kan worden.

Omvang

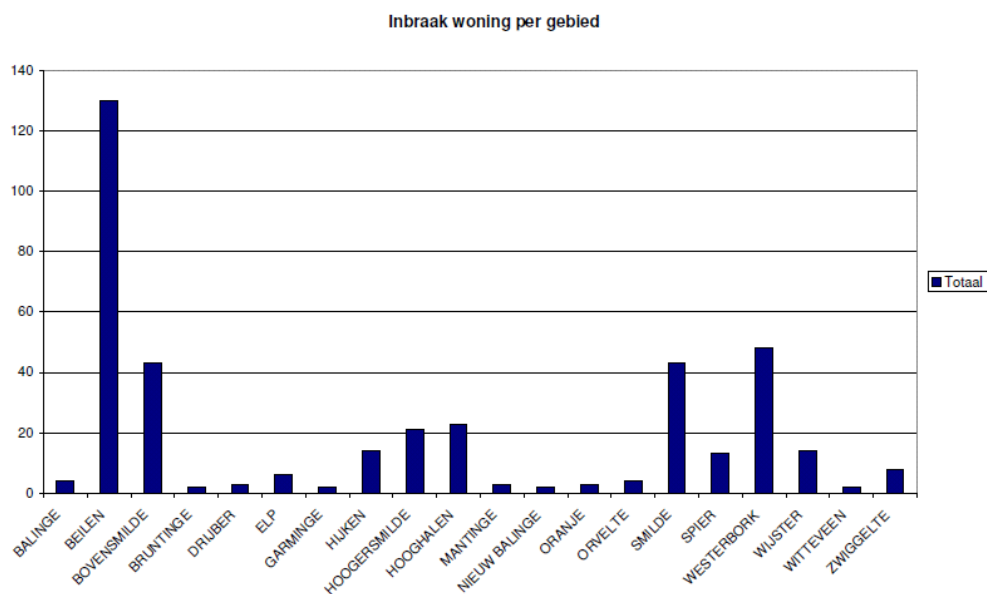
De meeste woninginbraken vonden plaats op donderdag, vrijdag en zaterdag. Verder valt het op dat de meeste woninginbraken plaats vinden vanaf 13.00 uur tot 21.00 uur. In de middaguren zijn de meeste slachtoffers dan naar alle waarschijnlijk aan het werk. In de avonduren zijn de meeste slachtoffers niet thuis en in de herfst en winter is het buiten vroeg donker. Opvallend is dat in de maand december de woninginbraken erg hoog liggen. Dit is te verklaren door de “donkere” dagen, kortom gelegenheid en de hoge kosten voor levensonderhoud in deze maanden. Gedurende de onderzoeksperiode is er geen inzet geweest op de aanpak van woninginbraken.

Hotspots

Het valt op dat de meeste woninginbraken plaats hebben gevonden in Beilen. In de Buitenwijken van Beilen zijn de meeste inbraken gepleegd. Ook in Bovensmilde, Smilde en Westerbork hebben relatief veel inbraken plaats gevonden. Het valt op dat vergeleken met andere misdrijven in de kleinere dorpen, zoals Hooghalen en Spier veel inbraken voorkomen. Uit contacten die het politieteam heeft met burgers, blijkt dat onveiligheidsgevoelens onder de bevolking, als het gaat om woninginbraken, groot zijn.

Figuur 3: Stippenkaart woninginbraken gemeente Midden-Drenthe

Modus Operandi

De meeste woninginbraken worden gepleegd bij vrijstaande- en hoekwoningen. Het betrof veelal koopwoningen. De daders kwamen veelal binnen door het verbreken van de achterdeur dan wel een raam aan de achterzijde van de woning of door middel van het ingooien van een raam. In veel gevallen worden woningen compleet doorzocht en op de kop gezet. In grote steden verplaatsen de meeste daders zich per brommer, fiets of te voet. In het buitengebied, zoals Midden-Drenthe is het aannemelijk dat de daders zich per motorvoertuig verplaatsen. Uit de onderzoeken naar woninginbraken is meerdere malen naar voren gekomen dat een (vlucht)voertuig op een kleine afstand van het doelwit word geplaatst. In Midden-Drenthe hebben geen aanhoudingen plaats gevonden.

De dorpen waar het aantal inbraken hoog ligt zijn allemaal goed bereikbaar. Dit geeft dader(s) de mogelijkheid om gebruik te maken van meerdere vluchtwegen, waardoor een doelwit aantrekkelijker wordt. De A28 loopt dwars door Midden-Drenthe en ook de N381 biedt de mogelijkheid om je snel te verplaatsen. Uit de hotspotkaart komt naar voren dat veel inbraken plaats vinden aan de rand van de dorpen, dichtbij de uitvalswegen. Naast de hoofdwegen in Midden-Drenthe zijn er vele landwegen, die aansluiten op de dorpen.

Hotproducts

De meeste weggenomen goederen betreffen sierraden, geld, fototoestellen, mobiele telefoons, laptops en spelcomputers.

Daders

Naar alle waarschijnlijkheid wordt het overgrote deel van de woninginbraken gepleegd veroorzaakt door lokale daders. Bij dit verschijnsel kan gebruikt gemaakt worden van geografische daderprofilering. Het betreft hier een opsporingsmethodologie die gebruik maakt van de locaties van gekoppelde delicten om het meest waarschijnlijke woongebied van de dader aan te wijzen of te voorspellen. Daarbij moet sprake zijn van een serie misdrijven bekende Modus Operandi of signalement en forensische sporen. Kortom deze methode helpt de politie dus om een geografisch zorggebied te bepalen waarbinnen de dader naar alle waarschijnlijkheid zal wonen.

De daders van woninginbraken in Midden-Drenthe zijn enkele bij de politie bekende meer- en veelplegers die gespecialiseerd zijn in woninginbraken. Bij een aantal daders is ook een verschuiving van criminaliteitsvorm waar te nemen. Als enkele van deze plegers vastzitten is direct een daling te zien van het aantal woninginbraken. Dit zou van invloed kunnen zijn op de trendlijn.

Specifiek voor Midden-Drenthe zijn de campings en bungalowparken. Huisjes worden hier door particulieren verhuurd, waardoor bewoners zich niet inschrijven bij het GBA. De politie weet niet wie er op de campings en parken verblijven. Het is mogelijk dat dadergroepen zich voor een bepaalde periode vestigen op deze manier en vanuit deze uitvalsbasis delicten plegen.

“Alles staat of valt met een goede analyse van de woninginbraken”

Aandachtspunten

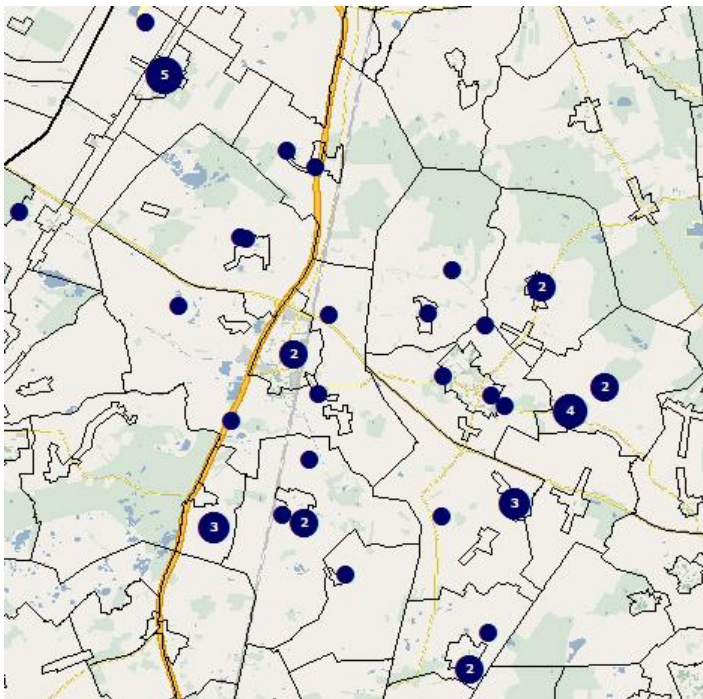
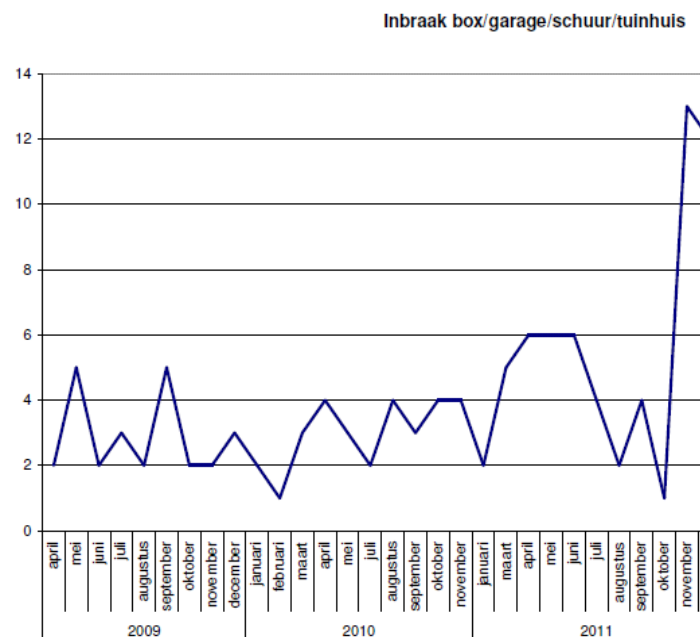
De ernst van de woninginbraken in Midden-Drenthe is aanzienlijk. Er heeft in Midden-Drenthe geen specifieke inzet plaats gevonden op dit probleem.

III. Structurele integrale aanpak woninginbraak

Hierbij dient geïnvesteerd te worden op een lokale ketengerichte aanpak. Daarbij aandacht voor de positionering van daders binnen de hulpverleningsketen en de strafrechtketen, zodat een betere monitoring van daders plaats kan vinden. Gemeente Midden-Drenthe kan denken aan het Keurmerk Veilig Wonen structureel onder de aandacht van burgers te brengen. Verder zou er een beroep gedaan kunnen worden op de actieve wederkerigheid van burgers. Gebruik van bestaande netwerken is cruciaal in het bereiken van de diverse doelgroepen, welke slachtoffer van woninginbraak zijn of kunnen worden.

4.4.1. Diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis

Er is een duidelijke piek waarneembaar in het voorjaar en november 2011. Er is geen verklaring voor deze pieken.

Hotspots

Veruit de meeste inbraken en diefstallen uit box/garage/schuur/tuinhuis vinden plaats in de buitendorpen. De meeste inbraken en diefstallen vinden plaats op maandag en dinsdag. De pleegtijden van de delicten zijn opvallend breed. Er zijn geen tijdstippen aan te merken waarop de meeste inbraken plaats vinden. Opvallend bij deze delicten is dat de kleinere dorpen en plattelandsgebieden als hotspot kunnen worden aangemerkt.

Daders

De daders of dadergroepen zijn onbekend.

Figuur 4: Stippenkaart Diefstal uit box/garage/schuur/tuinhuis Midden-Drenthe

Modus operandi

Veel inbraken zijn gepleegd in vrijstaande schuren en in garageboxen. Daar waar weinig toezicht bestaat. De daders verschaffen zich veelal de toegang door middel van verbreking.

Hotproducts

De buit bestaat veelal uit fietsen, grasmaaiers en gereedschappen.

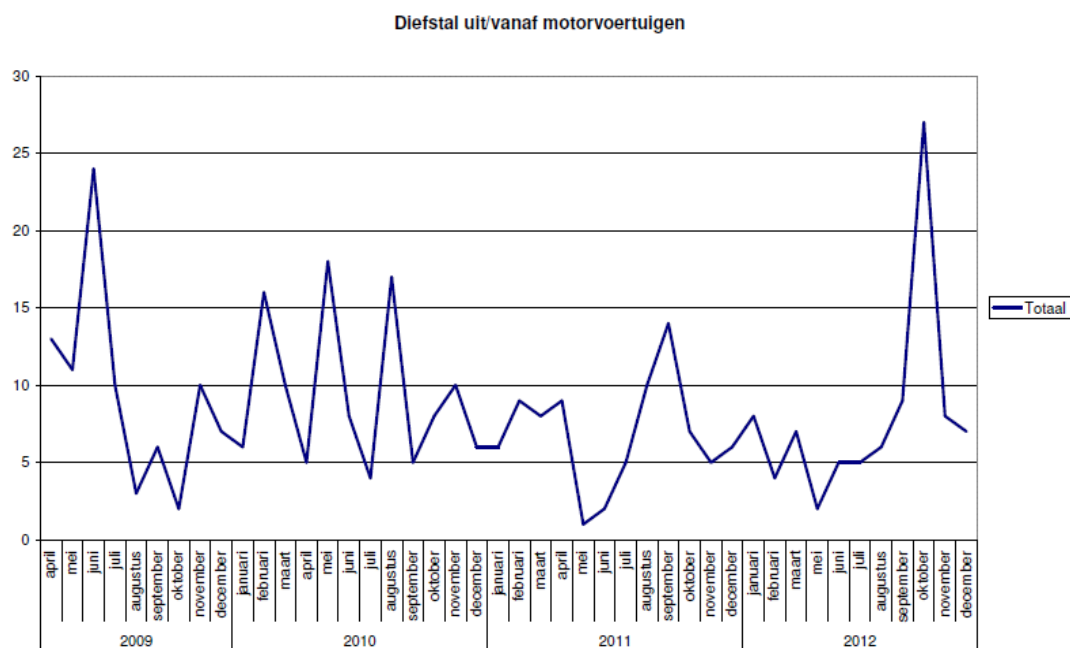
4.5. Voertuigcriminaliteit

Onder voertuigcriminaliteit worden de diefstallen van voertuigen verstaan. Uit onderstaande tabel is op te merken dat niet elk delict als seriematig aangemerkt kan worden. Diefstallen van vaartuigen en vrachtauto's komen bijvoorbeeld maar sporadisch voor. In onderstaande paragrafen worden de fietsendiefstallen, diefstallen bromfiets en snorfiets en autodiefstallen besproken.

Diefstal voertuig (ook geweld)	2009	2010	2011	2012	Totaal
Personenauto	7	4	10	3	24
Vracht en bestelauto	1	1	2	1	5
Brom en snorfiets	2	3	8	2	15
Fiets	116	77	92	102	387
Ander vervoermiddel	6	13	10	6	35
Motor	3	1	0	1	5
Diefstal uit/vanaf motor voertuigen	84	112	82	88	366
Eindtotaal	219	211	204	203	837

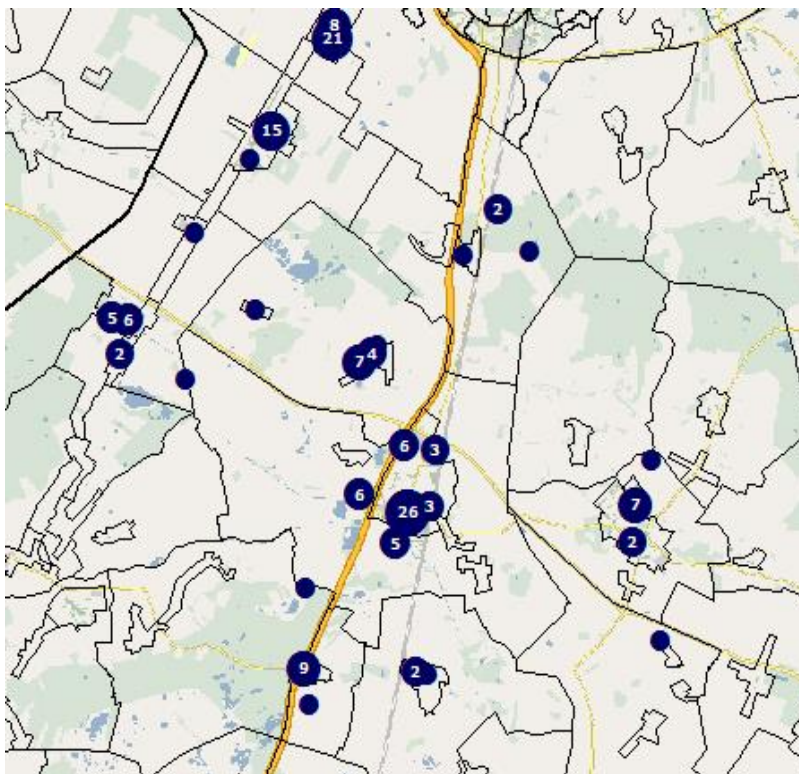
4.5.1. Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen

Het aantal autoinbraken laat pieken zien in de lente en zomermaanden. De cijfers van autoinbraak zijn erg betrouwbaar, omdat de burger hier altijd aangifte van doet.

Modus operandi

In verreweg de meeste gevallen werd een ruit van de auto ingeslagen en soms staan auto's helemaal niet op slot. In sommige gevallen wordt er toegeslagen op één avond en is er sprake van een reeks autoinbraken.

Hotspots

Verreweg de meeste auto inbraken worden gepleegd in Beilen, in de woonwijken om het centrum heen. De meeste auto inbraken worden gepleegd op zondag en maandag. Verder valt op dat de meeste autoinbraken gepleegd worden vanaf 16.00 uur en 01.00 uur. Als hotspots kunnen alle woonwijken in de grotere dorpen worden aangewezen. Hier is het aanbod van auto's groot. Deze locaties zijn gemakkelijk te bereiken vanuit diverse wijken en het toezicht is minimaal. Er heeft geen specifieke inzet op dit delict plaats gevonden.

Figuur 5: Stippenkaart autoinbraken Midden-Drenthe

Hotproducts

Autoradio's, navigatiesystemen, gereedschap, laptops en airbags.

Daders

Er is geen zicht op dader(s).

Aandachtspunten

Door het politieteam Midden-Drenthe is (nog) geen analyse en aanpak losgelaten op deze vorm van criminaliteit

IV. *Integrale aanpak autoinbraken*

Binnen deze integrale aanpak zou aandacht moeten zijn voor onder andere infrastructuur, preventie en repressie. Daarbij kan gedacht worden aan initiatieven zoals: stimuleren van bewaakte initiatieven, bebording op locaties waar veel wordt ingebroken, structurele schouw van hotspots en extra surveillance op deze locaties, bekendmaking van risicovol gedrag door middel van flyer, inzet lokauto, aanpakken van stelselmatige daders.

V. *Analyse autoinbraken in samenhang zien met andere delicten*

De ervaring leert dat diverse delicten vaak in samenhang met elkaar staan. Daarom dienen meerdere delicten geanalyseerd worden en in samenhang gezien worden.

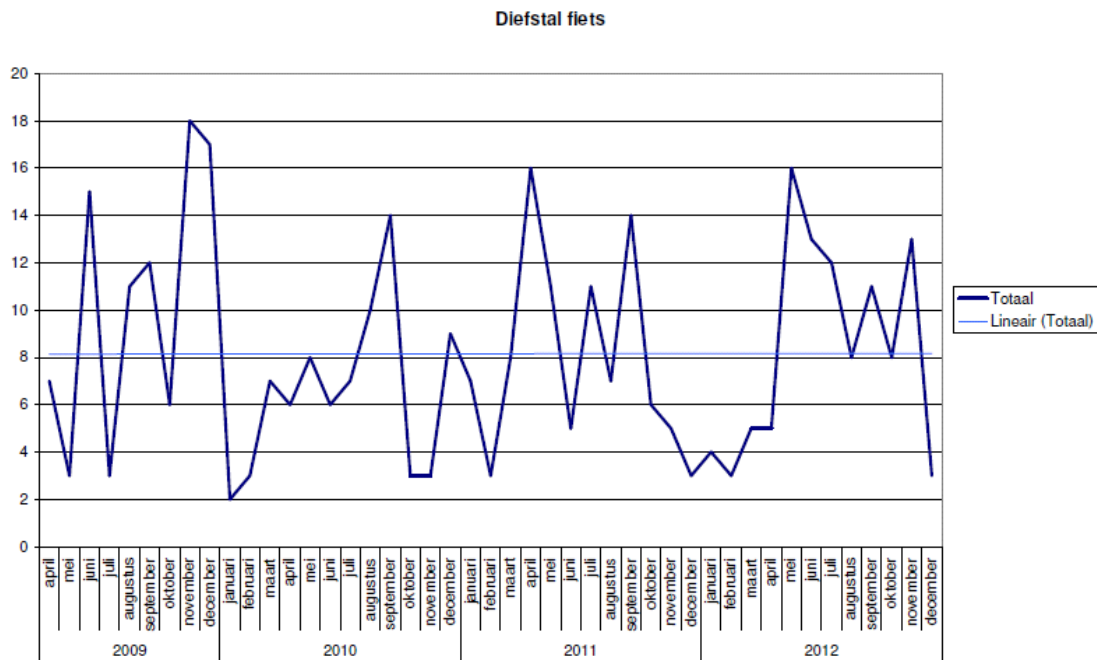
VI. *Samenwerking met andere politie korpsen*

Daarbij kijkende naar eventueel zichtbare inbraak patronen. Zijn er wellicht daders bekend binnen andere politiekorpsen, vinden de inbraken plaats in landelijk of stedelijk gebied etc. Mocht het dan een gedeeld probleem blijken dan kan gekozen worden voor een gezamenlijke aanpak.

4.5.2 Diefstal fiets

Omvang

Er is geen stijging van het aantal fietsendiefstallen te zien gedurende de afgelopen drie jaar. Verder zijn er opvallende pieken waarneembaar in november, 2009, april 2011 en september 2011. Hiervoor is geen verklaring. De meeste fietsendiefstallen vinden plaats op de vrijdag. Burgers doen voornamelijk aangifte van diefstal fiets via internet. Hierdoor is de informatie omtrent dit delict incompleet voor het politieteam.

Modus Operandi

Het blijkt dat er, vooral vanuit de dorpskernen en het station in Beilen, veel fietsen gestolen worden welke niet afgesloten zijn op het moment dat zij worden weggenomen. Verder worden er veel fietsen gestolen in het duurdere segment fietsen. Tevens worden er veel fietsen met trapondersteuning gestolen.

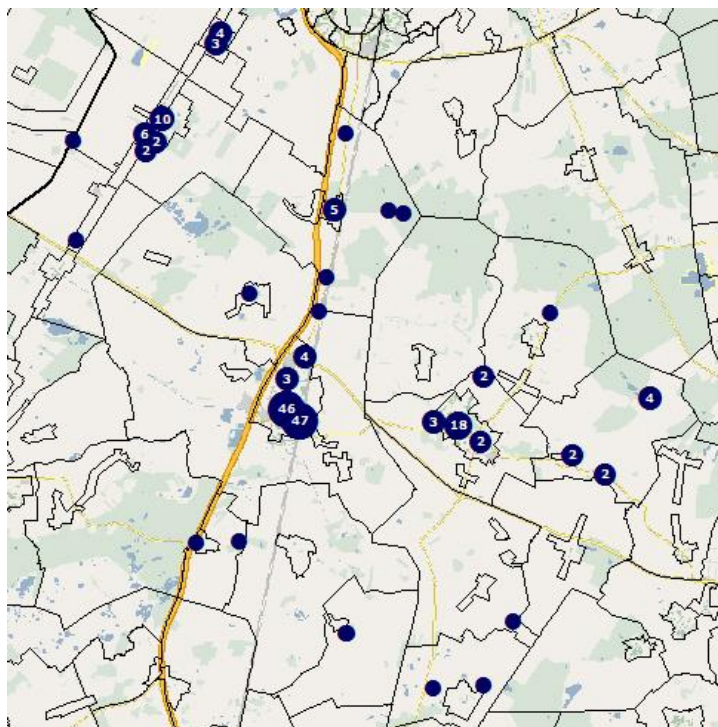
Veelal worden aangiftes van gestolen fietsen door de burger gedaan via internet. Het voordeel hiervan is dat er eerder aangifte word gedaan, echter de politiecollega's komen niet meer ter plaatse. Hierdoor is er minder zicht op de Modus Operandi van het gepleegde feit.

Daders

Grofweg is er sprake van twee dadergroepen. Allereerst de gelegenheidsdief. Het gaat dan om jonge mensen die 'even een fiets lenen'. Vooral de fietsendiefstallen in het weekend worden naar vermoeden veelal door deze jonge daders gepleegd. Na een avondje stappen pakken ze de eerste de beste fiets die niet goed is afgesloten of waarvan het slot gemakkelijk te vernielen is. Daarnaast zijn er daders actief die professioneler te werk gaan. Deze daders stelen regelmatig fietsen. Deze daders opereren individueel en/of in kleiner groepsverband. Er is geen zicht op dader(s) binnen Midden-Drenthe.

Hotspots

De Stationstraat in Beilen is een hotspot wanneer het gaat om fietsendiefstallen. De Domoweg ligt overigens naast het station. Het betreft locaties met onbewaakte fietsenstallingen en 1 bewaakte. Een NS station is een locatie waar landelijk gezien vele fietsendiefstallen plaats vinden. De oorzaak hiervan is onder andere dat het aanbod van fietsen groot is, de locaties gemakkelijk toegankelijk zijn voor criminelen en er weinig tot geen toezicht op de locaties aanwezig is.

Uit de cijfers komt naar voren dat in ieder dorp in Midden-Drenthe op de doorgaande wegen in de dorpskernen de meeste fietsendiefstallen plaats vinden. Veelal zijn er winkels, openbare gelegenheden en bushaltes op deze plekken. Kortom een groot aanbod van fietsen en weinig sociale controle.

Locatie	Aantal
Beilen, Stationslaan	85
Smilde, Veenhoopsweg	15
Westerbork, Westeinde	14

Figuur 6: Stippenkaart fietsendiefstal Midden-Drenthe

Aandachtspunten

Binnen de basiseenheid Midden-Drenthe is geen concrete inzet gepleegd op deze vorm van criminaliteit.

VII. *Integrale aanpak fietsendiefstal*

Binnen deze integrale aanpak dient aandacht te zijn voor onder andere infrastructuur, preventie en repressie. Daarbij kan gedacht worden aan initiatieven zoals: invoeren bewaakte fietsenstallingen, waarschuwingssystemen op hotspots (borden/camera's), voorlichting aan burgers, inzetten op de helers, inzetten van een lokfiets, gebruik maken van een DPC-reader.

4.6 Gewelddelicten

In onderstaande paragraaf worden de gewelddelicten besproken. Geweld kan zich afspelen in het:

- Privédomein: huiselijk geweld of eengerelateerd geweld;
- Publiek domein: geweld in de woonwijk, uitgaansgeweld of geweld in het openbaar vervoer;
- Semipubliek domein: geweld tegen werknemers in de publieke of private sector, of geweld op school.

Geweldsdelicten totaal

Hieronder zijn alle registraties van geweldsdelicten in de gemeente Midden-Drenthe in een tabel weergegeven.

Geweld	2009	2010	2011	2012	Totaal
Bedreiging	65	77	64	96	302
Doodslag/moord (ook poging)	3	3	10	3	19
Eenvoudige mishandeling	89	107	84	92	372
Gijzeling/ontvoering	0	1	1	2	4
Huiselijke twist zonder gevolgen	33	27	42	27	129
Openlijke geweldpleging tegen goederen	2	4	6	4	16
Openlijke geweldpleging tegen personen	4	13	9	3	29
Overige misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid	2	4	5	5	16
Overige mishandelingen	10	7	0	0	17
Overval in woning	0	1	0	1	2
Overval op overige objecten	0	1	0	0	1
Straatroof	0	3	0	0	3
Vechtpartij zonder gevolgen	7	12	5	5	29
Zware mishandeling	8	10	10	5	33
Eindtotaal	223	270	236	243	972

Wat opvalt, is het feit dat ruim eenderde van de geweldsmisdrijven onder de noemer eenvoudige mishandeling valt. De eenvoudige mishandelingen zijn wel afgenomen in het afgelopen jaar. Niet ver daarna komen de bedreigingen. In 2012 is een forse stijging van bedreigingen te zien, terwijl in de jaren daarvoor de cijfers stabiel zijn. Hier is geen direct verklaring voor.

4.6.1. Huiselijk geweld

Huiselijk geweld	2009	2010	2011	2012	Totaal
Zedenmisdrijf	2	2	0	16	20
Moord, doodslag	1	0	0	0	1
Openlijk geweld (persoon)	0	0	1	0	1
Bedreiging	19	9	15	22	65
Mishandeling	34	18	20	17	89
Overval	0	0	0	1	1
Totaal	56	29	36	56	177

De politie Midden-Drenthe heeft slechts een beperkt deel van het werkelijk aantal huiselijk geweld gevallen in beeld. Uit landelijk onderzoek blijkt dat slechts in zes procent van de gevallen waar sprake is van huiselijk geweld, ook daadwerkelijk aangifte is gedaan. Het zogenoemde *dark number* is dus erg groot.

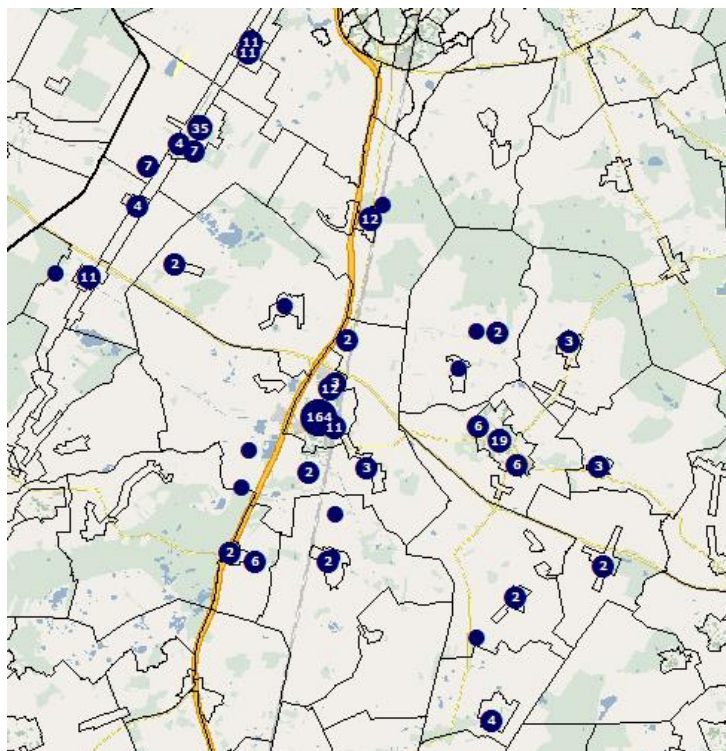
In de gemeente Midden-Drenthe is geen directe stijging van het aantal huiselijk geweldincidenten. In de periode 2009-2012 werden er in totaal 177 huiselijk geweldincidenten geregistreerd. Wel valt op dat het aantal zedenmisdrijven in 2012 aanzienlijk is gestegen.

4.6.2. Uitgaansgerelateerd geweld

Naast huiselijk geweld kennen we ook uitgaansgerelateerd geweld of horecageweld. Met enige regelmaat vinden er in de weekenden vechtpartijen plaats tussen groepjes jongeren. Veelal onder invloed van alcohol en drugs lopen kleine zaken uit de hand en soms leidt dat tot kleinere en ook grotere vechtpartijen. Het is in deze context dat er confrontaties plaats vinden tussen uitgaansjongeren en politiemensen. Vaak blijft het in Midden-Drenthe beperkt tot verbale provocaties.

Hotspots

De meeste geweldsdelicten vonden plaats aan de Domoweg in Beilen. Op deze plek was een grote uitgaansgelegenheid gevestigd die inmiddels is gesloten door tegenvallende inkomsten. Deze gelegenheid trok veel publiek aan vanuit andere plaatsen. Opvallend is dat na de sluiting van deze uitgaansgelegenheid in Beilen het aantal geweldsincidenten in deze omgeving sterk is afgenomen.

Locatie	Aantal
Beilen, Domoweg	97
Beilen, Altingerweg	53
Beilen, Brinkstraat	39
Beilen, Lijsterlaan	24
Beilen, Klateringerweg	20
Smilde, Fazantenlaan	18
Smilde, Veenhoopsweg	16
Bovensmilde, Jasmijnstraat	14
Hijken, De woert	13

Aan de Brinkstraat in Beilen zijn een aantal horecagelegenheden gevestigd. In de weekenden vinden hier regelmatig opstootjes plaats door voornamelijk jeugdigen onder invloed van alcohol en/of drugs. Aan de Altingerweg en Klateringerweg in Beilen is het GGZ gevestigd. Hier vinden mishandelingen en bedreigingen plaats door cliënten tegen cliënten en personeel van GZZ.

Figuur 7: Stippenkaart geweldsincidenten gemeente Midden-Drenthe

Hottimes

De meeste geweldsdelicten vinden plaats tussen 13.00 uur en 16.00 uur en tussen 00.00 uur en 04.00 uur. Het eerste tijdstip kan niet verklaard worden. De tijdstippen rond middernacht hebben naar alle waarschijnlijkheid te maken met de openingstijden van de horeca. Daarnaast vind het meeste geweld plaats in het weekend en in combinatie met alcohol. Vanaf 05.00 uur is er echt een sterke daling van het aantal geweldsincidenten te zien.

Daders

Wanneer de leeftijden van geweldsplegers bekeken worden dan valt op dat de leeftijdspiek ligt in de categorie 16-20 jarigen.

Aandachtspunten

VIII. Dadergerichte aanpak voor geweldplegers

De duidelijk te onderscheiden typen bevestigen het belang van een dadergerichte aanpak voor geweldplegers. De indeling naar persoonskenmerken, sociale context en situationele kenmerken biedt aanknopingspunten voor meer op de persoon toegesneden signalering en interventies voor geweldplegers. De typologie geeft organisaties met een publieke taak zicht op geweldplegers die zij in hun dagelijkse werk (kunnen) tegenkomen. Beleidsmakers kunnen de inzichten uit het onderzoek gebruiken voor het ontwikkelen van gericht beleid. Door de koppeling tussen de typen geweldplegers en interventies verder uit te werken, zijn de interventies en maatregelen om geweld tegen te gaan in de toekomst gericht in te zetten.

5.7. Zeden

Kijkende naar het aantal zeden misdrijven dan ligt het gemiddelde rond de 30 aangiften per jaar. In 2010 zijn relatief veel zedenzaken geregistreerd. Wat geldt voor huiselijk geweld geldt helaas ook voor vele zedenmisdrijven. Een substantieel deel daarvan komt niet ter kennis van politie. Zeker wat betreft de zedenmisdrijven achter de voordeur. Er kan dus vanuit worden gegaan dat hier slechts een fractie van het werkelijke aantal zedenmisdrijven in beeld gebracht kan worden.

Soort incident	2009	2010	2011	2012	Totaal
Aanranding	4	6	3	7	20
Incest	1	0	1	3	5
Kinderpornografie	0	2	3	0	5
Kinderprostitutie	0	0	0	0	0
Openbare schennis der eerbaarheid	12	20	13	15	60
Overige zedenmisdrijven	7	8	9	14	38
Pornografie	0	0	0	0	0
Seksueel misbruik kinderen (geen incest)	1	7	1	3	12
Verkrachting	1	7	3	1	12
Eindtotaal	26	50	33	43	152

Hotspots

Er zijn bij zedenmisdrijven moeilijk hotspots aan te wijzen. Zedenmisdrijven vinden verspreid plaats in het gebied Midden-Drenthe. Wel kan dit gedaan worden bij openbare schennispleging, echter ook hier zijn geen hotspots te benoemen.

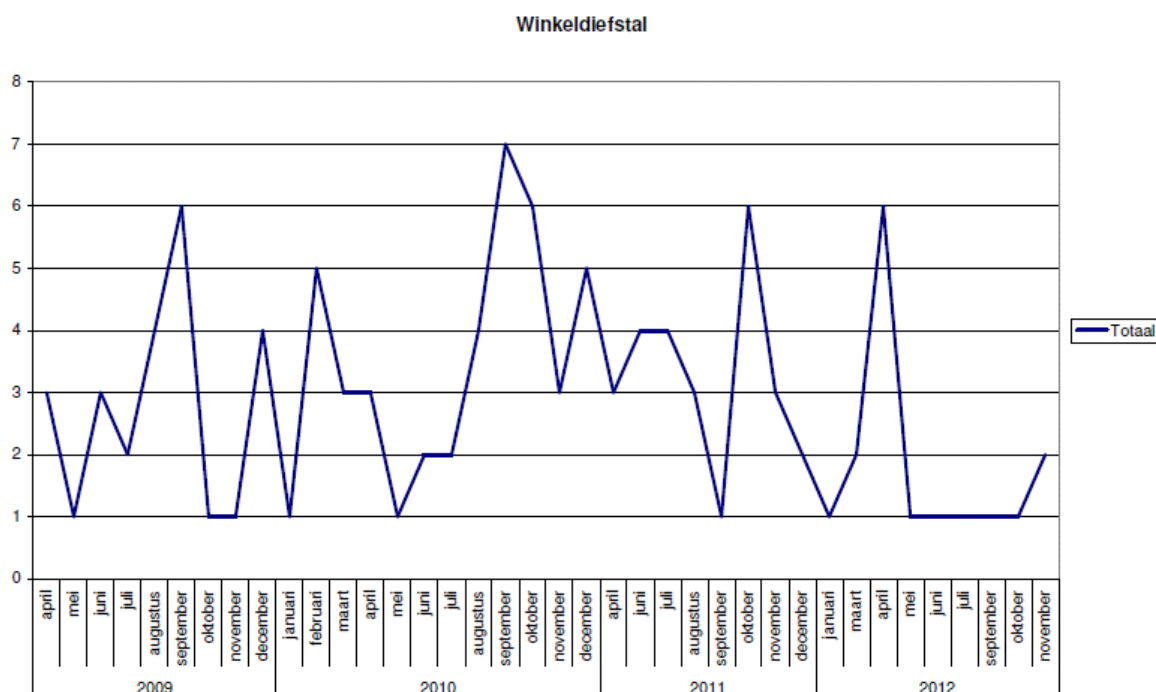
5. Bedrijvigheid en Veiligheid

Inbraak (met geweld)	2009	2010	2011	2012	Totaal
Bedrijf/kantoor	29	34	36	21	120
School	6	7	8	6	27
Hotel/pension	4	7	0	1	12
sportcomplex	7	10	6	5	28
Winkel	25	42	26	16	109
Andere gebouwen	16	21	15	15	67
Eindtotaal	87	121	91	64	363

6.1 Winkeldiefstal

Winkeldiefstal is een typisch voorbeeld van een misdrijf waarbij de cijfers niets zeggen over de werkelijke omvang van het delict. De praktijk leert dat de omvang ervan staat of valt met de aangiftebereidheid van de winkelier. Binnen het Keurmerk Veilig Ondernemen wordt veel aandacht besteed aan de aangifte bereidheid onder winkeliers. De aangiftebereidheid blijkt echter extreem laag. Hierdoor kan gesproken worden van een hoog “dark number”. De redenen hiervoor zijn:

1. Het merendeel van de winkeliers calculeert het verlies als gevolg van winkeldiefstal in de prijs van de artikelen en besteedt er verder nauwelijks aandacht aan.
2. Aangifte doen van winkeldiefstal bij de politie is op dit moment tijdrovend en levert naar de mening van de winkeliers nauwelijks wat op.

Bovenstaande grafiek wijst uit dat er een piek waarneembaar is in september 2009 en 2010. Verder vallen ook de maanden juli en oktober 2011 op. Op de woensdagen vinden de meeste winkeldiefstallen plaats. Voor de pieken zijn geen verklaringen te benoemen.

Hotspots

Verreweg de meeste aangiften van winkeldiefstal worden gedaan door supermarkten in Beilen en Smilde. Opvallend is dat er vrijwel geen aangiften worden gedaan door winkeliers uit de overige sectoren. De meeste winkeldiefstallen vinden plaats op woensdag en zaterdag. Op de zaterdagen hebben winkels het meeste klantaanbod en is er minder toezicht. Voor de woensdagen is geen verklaring te benoemen.

Daders

In de gemeente Midden-Drenthe bestaat er geen volledig beeld wat betreft het type winkeldief dat actief is in deze gemeente. Dit is het gevolg van het hoge *dark number*. In de gemeente Midden-Drenthe is er een aantal personen die structureel winkeldiefstallen plegen. Een deel van deze personen is bekend bij de politie als meer – of veelpleger. Deze daders verkopen hun gestolen goederen veelal meteen door om op deze manier snel geld te verdienen. Veel winkels, voornamelijk supermarkten hebben ook als beleid deze veelplegers aan te geven en een winkelverbod uit te reiken.

Aandachtspunten

De aangiftebereidheid op gebied van winkeldiefstal onder winkeliers in Midden-Drenthe is extreem laag. De huidige werkwijze van de politie is erop gericht om het doen van aangifte te vereenvoudigen. Zo zijn er aangifte formulieren beschikbaar, zodat een winkelier niet naar het politiebureau hoeft voor het doen van aangifte. Bovendien kan een winkelier tegenwoordig via het civiel rechterlijk traject een geldbedrag vorderen van een dader. Hiervoor loopt het project: “afrekenen met winkeldieven”¹.

De wijkagenten in Midden-Drenthe benaderen winkeliers daarnaast actief om de aangiftebereidheid te vergroten en in ieder geval melding te maken van diefstal om zo daders in beeld te krijgen.

IX. Politie, Openbaar Ministerie, gemeente en ondernemers moeten het vertrouwen van winkeliers in de gezamenlijke aanpak winkeldiefstal vergroten.

Daarbij moet onder andere het project “afrekenen met winkeldieven” gestimuleerd worden.

X. Keurmerk Veilig Ondernemen invoeren voor winkelcentra Midden-Drenthe

Deze integrale aanpak zou in Midden-Drenthe onder de aandacht gebracht dienen te worden. Deze aanpak moet de veiligheid in en rondom, de verspreid gelegen, winkelcentra in Midden-Drenthe doen toenemen. Daarbij moet onder andere aandacht besteedt worden aan een onderling waarschuwingssysteem in het geval van vermoeden, dan wel betrappen van een winkeldief op heterdaad.

¹ www.afrekenenmetwinkeldieven.nl

5.2 Diefstal/inbraak bedrijven en kantoren

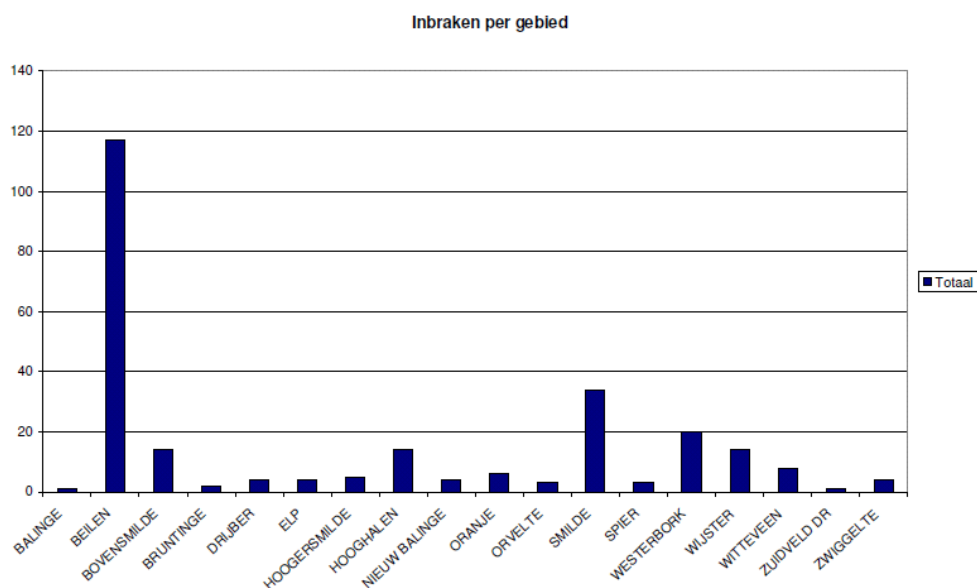
Daders

Vooralsnog zijn er geen speciale aandachtspunten als het gaat om inbraken bedrijf/kantoor/winkel. Naast een aantal kleinere inbraken, gaat het verder om redelijk forse professionele inbraken. Het vermoeden bestaat dat hier geen lokale daders verantwoordelijk voor zijn, maar dat er eerder sprake is van landelijk opererende dadergroepen. Wat betreft inbraken in scholen is bekend dat in ieder geval één dader hiervoor verantwoordelijk was in 2011. Aan deze dader zijn 4 inbraken gekoppeld.

Hotspots

De meeste inbraken worden gepleegd op de industrieterreinen in Midden-Drenthe. In Beilen ligt het aantal relatief hoog. Hier zijn dan ook meerdere industrieterreinen gevestigd aan de rand van het dorp. Voor de andere dorpen, zoals Smilde en Westerbork is ook terug te zien dat dit soort delicten plaats vinden aan de randen van het dorp, daar waar de meeste bedrijven gevestigd zijn. Op deze bedrijfsterreinen is relatief weinig toezicht.

Het aantal inbraken in bedrijven en instellingen blijft over de jaren heen redelijk constant. De inbraken worden veelal op de vrijdag, zaterdag en maandag gepleegd. De overige dagen laten weinig verschil zien qua aantallen. Uiteraard is er door de week vaak meer bedrijvigheid op deze locaties en zal de pakkans hoger zijn (woon-werk).

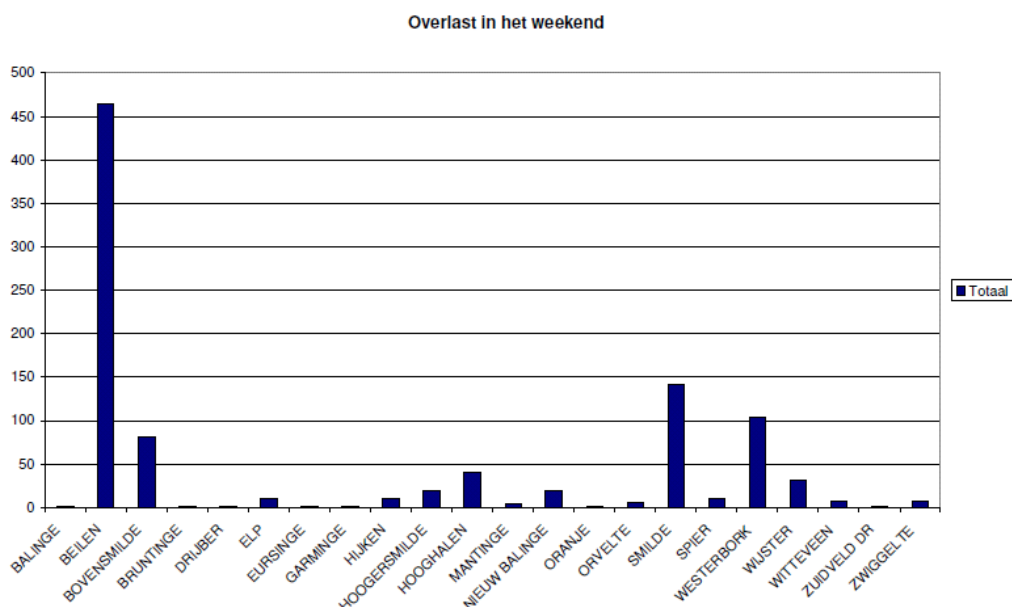
Aandachtspunten

XI. Onderzoek “parkmanagement”

In bijvoorbeeld de gemeente Hoogeveen is de meerderheid van bedrijven op bedrijfsterreinen aangesloten bij “parkmanagement”. Hierbinnen worden de krachten van diverse partners gebundeld en integraal gewerkt aan onder andere veiligheid. Het is aan te bevelen de mogelijkheid naar bijvoorbeeld parkmanagement of een andere vorm van samenwerking in Midden-Drenthe te onderzoeken. De gemeente zal wellicht een rol kunnen spelen in het stimuleren van de resterende ondernemers/bedrijven om hieraan deel te nemen. Door het delen van informatie met elkaar kan met zich beter focussen op eventuele daders of dadergroepen. Tevens zouden de ondernemers gestimuleerd kunnen worden verdachte situaties te melden bij de politie en kan de politie meer toezicht houden.

5.3 Overlast horeca

702 van de totale overlast registraties vinden plaats in het weekend. Deze vorm van overlast speelt zich voornamelijk af in en rondom de horecagelegenheden, routes van dergelijke uitgaansgebieden naar de verschillende woonwijken en overige openbare gelegenheden. Onder invloed van alcohol en drugs ontstaan vechtpartijen, geluidsoverlast, vernielingen e.d. De piek van overlast meldingen in de gemeente Midden-Drenthe ligt op de vrijdag, zaterdag en zondag tussen de tijdstippen 19.00 uur en 03.00 uur. De meeste overlast meldingen komen uit in en rond het centrum van Beilen.

Vernielingen, geweldsmisdrijven en overlastmeldingen

Wanneer de vernielingen, geweldsmisdrijven en de overlastmeldingen gecombineerd worden ontstaat het volgende beeld: verhoogde aantallen tussen 19.00 uur en 03.00 uur op vrijdag, zaterdag en zondag. Tussen 01.00 uur en 03.00 uur is al wel een afname te zien.

Top 3 locaties overlast	Aantal
Beilen, Markt	42
Beilen, Domoweg	29
Beilen, Brinkstraat	15

Vernielingen en overlastmeldingen

Wanneer de overlastmeldingen en vernielingen gecombineerd worden ontstaat het volgende beeld: Verhoogde aantallen tussen 19.00 uur en 00.00 uur. Dit zijn tijdstippen dat de jeugd zich op bepaalde plekken in de woonwijken verzamelt en vervolgens naar het centrum trekt om daar horecagelegenheden te bezoeken of zich op houdt in de buurt van deze horecagelegenheden.

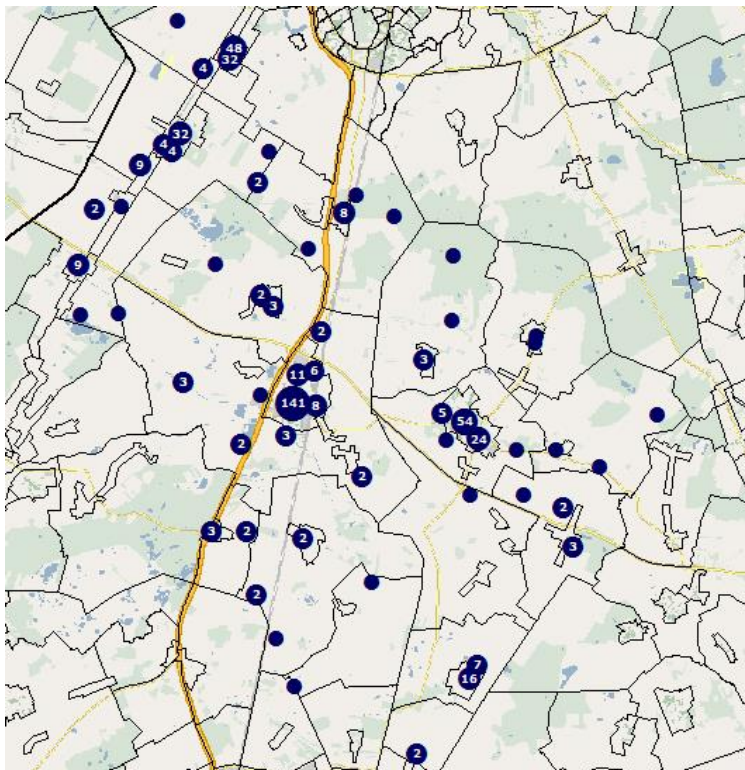
Geweldsmisdrijven

De geweldsmisdrijven vinden voornamelijk plaats tussen 00.00 uur en 04.00 uur.

Er wordt veel alcohol genuttigd door deze jeugdigen. Deze jeugd heeft de leeftijd van 16 jaar en ouder.

Locaties overlast

In het centrum van Midden-Drenthe wordt er horeca dienst gedaan gedurende dat nacht van zaterdag op zondag door een politiekoppel. Hierbij wordt geconstateerd dat groepen jeugd zich in en nabij horecagelegenheden ophouden, daarbij worden grote hoeveelheden drank genuttigd.

Per dorp zijn er verschillende aandachtspunten te benoemen. **Beilen** kent de hoogste cijfers qua overlastmeldingen. Een groot deel van de meldingen is te koppelen aan de voormalige uitgaansgelegenheid aan de Domoweg. In de recente cijfers is terug te zien dat bijvoorbeeld het aantal mishandelingen daalt. De vernielingen in Beilen vinden plaats bij onder andere scholen. Jeugd gebruikt scholen vaak als hangplek en indrinkplek voor het uitgaan. Dit gaat gepaard met vernieling en baldadig gedrag. In de cijfers komt dit fenomeen naar voren in het aantal vernielingen en meldingen overlast jeugd van omwonenden.

Figuur 8: Stippenkaart vernielingen Midden-Drenthe

Aan de Markt in Beilen is een kroeg gevestigd die populair is bij de plaatselijke jeugd. Zo nu en dan vinden hier opstootjes plaats en zijn er meldingen van geluidshinder. Na het uitgaan is het een trend dat de doelgroep zich verplaatst naar de eettentent in het centrum. Bij deze locaties is er sprake van dezelfde overlast.

In het centrum van **Westerbork** zijn veel horecagelegenheden te vinden. In de zomermaanden trekken deze gelegenheden veel publiek aan. Er zijn enkele locaties in Westerbork waar de jeugd uit gaat. De overlast van deze locaties is minimaal. Zo nu en dan krijgen de politiecollega's een melding van een opstootje.

Hooghalen heeft een jeugdsoos en disco voor de jongere groepen jeugd. Op de dagen dat de soos open is krijgt Hooghalen extra aandacht in verband met overlast. Na sluitingstijd van de soos verplaatsen de groepen jeugd zich naar de nabijgelegen cafetaria. Dit gaat vaak gepaard met geluidsoverlast, verkeerhinder, baldadigheid en vernielingen. Door extra toezicht zijn de overlastmeldingen en het gedrag van de jeugd verbeterd. Uit de recente gegevens blijkt dat er nauwelijks meldingen uit deze omgeving komen.

Aandachtspunten

XII. Gerichte inzet politiecapaciteit

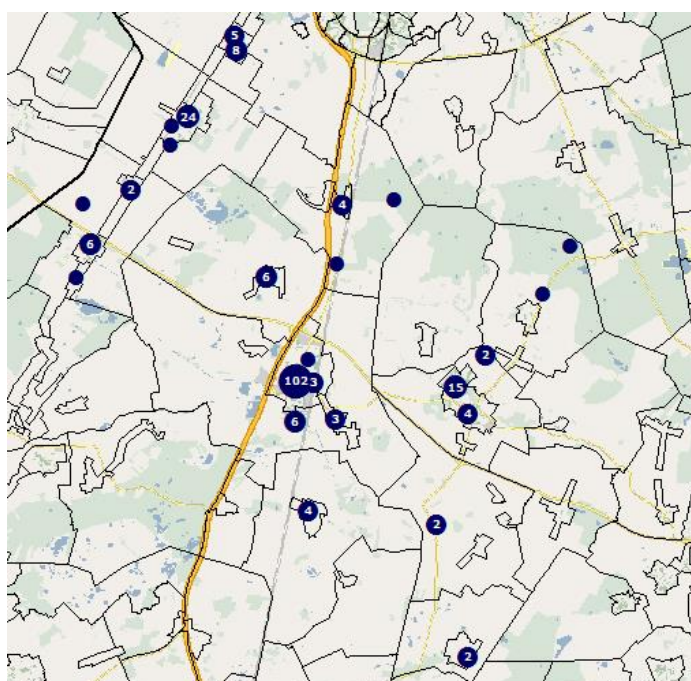
Gerichter inzetten van politiecapaciteit binnen de gemeente Midden-Drenthe. Daarbij moeten dus inzet gepleegd worden op de gemarkeerde probleemlocaties, daders/dadergroepen en tijdstippen. Uiteraard vallen daaronder ook de horeca/overlast gerelateerde delicten. De inzet van een biketeam kan als middel worden gebruikt in deze meer gerichte politie-inzet. Deze werkwijze moet bijdragen aan het vergroten van de heterdaad kracht.

6. Jeugd en Veiligheid

In dit hoofdstuk komen de dadergroepen aan bod. Er zullen in werkelijkheid meerdere groepen actief zijn, maar daar heeft de politie niet of nauwelijks zicht op.

6.1 Overlast jeugd

Deze overlast is veel meer gespreid in de verschillende dorpen. Het gaat om locaties waar de jeugd met elkaar rondhangt. Terugkerende locaties zijn schoolpleinen, winkelcentra, stadsparkjes, sportvoorzieningen, trapveldjes. Normaliter is dat geen probleem, maar in sommige gevallen gaat het gepaard met allerlei vormen van overlast. Weersomstandigheden spelen een rol in het aantal overlastmeldingen in een periode. Verder geeft het politieteam aan dat het overgrote deel van de jeugdoverlast direct gerelateerd is aan het drank en drugs gebruik van de jeugdigen.

In de gemeente Midden-Drenthe heeft het politieteam 13 jeugd overlastlocaties in beeld gebracht. Deze overlast locaties komen grotendeels overeen met de stippenkaart. Op deze stippenkaart zijn alle overlast locaties binnen de gemeente Midden-Drenthe in beeld gebracht. Hoe groter de stip, hoe groter het aantal overlast meldingen. De stippen zonder getal staan voor één enkele melding en worden zodoende ook niet als overlastlocatie bestempeld door het politieteam.

Figuur 9: stippenkaart overlast jeugd gemeente Midden-Drenthe

Door het politieteam is aangegeven om wat voor soort overlast het gaat, de ernst van de overlast, de jeugd die er rond hangt en om het aantal gedane overlast meldingen. Afhankelijk van de ernst is bepaald aan welke overlastlocaties prioriteit gegeven wordt. De locaties die de hoogste prioriteit krijgen van het politieteam zijn weergegeven in naastgelegen tabel.

Deze overlastlocaties zijn goed in beeld bij de politie of worden op dit moment in beeld gebracht. Voor de meeste overlastlocaties zijn of worden er aanpakken ontwikkeld. Daarbij vindt er samenwerking plaats tussen politie, gemeente Midden-Drenthe, buurtbewoners, scholen en jongerenwerkers.

Plaats	Locatie
Beilen	Ventweg Zuid, Wijk Nachtegaal III Torenlaan en omgeving
Smilde	Kerkhof Evenemententerrein C1000 supermarkt
Bovensmilde	Schoolstraat bij supermarkt, Voetbalveld Kraaiheide
Westerbork	Basisschool de Wegwijzer Burgemeester Van Weezelplein Omgeving kerk en kerkhof
Nieuw Balinge	Dorpshuis Nieuw Balinge

Voor de overige overlastlocaties, welke niet in bovenstaande tabel staan, geldt dat de verantwoordelijke wijkagenten en jeugdagenten, agenten en andere toezichthouders (zoals toezichthouders, conciërges, buurtbewoners, jongerenwerkers en straatcoach) toezicht houden en proberen de overlast tot een minimum te beperken.

Aandachtspunten

XIII. In beeld brengen en volgen van jeugdgroepen

Door het in beeld brengen van jeugdgroepen wordt informatie verworven welke een waardevolle bijdrage levert aan de integrale aanpak op deze jeugdgroepen. Het is van groot belang dat een goede registratie van een dergelijke jeugdgroep, ook over meerdere jaren, ervoor zorgt dat de jeugdgroep die eventueel uit het straatbeeld verdwijnt daarmee niet geschraapt wordt als probleem. Juist het volgen van deze 'jongeren' (25 plus) kan een nieuw inzicht bieden op een nieuwe generatie jonge criminele veelplegers.

6.2 Jeugdgroepen

In de gemeente Midden-Drenthe wordt indien nodig een inventarisatie gemaakt van de aard, omvang en achtergronden van problematische jeugdgroepen.

In de gemeente Midden-Drenthe is momenteel met uitzondering van de jeugd in Beilen geen sprake van problematische jeugdgroepen. In de volgende paragrafen word per dorp een beeld geschetst van de daar aanwezige jeugdgroepen.

6.2.1. Beilen

Beilen-West is een criminele jeugdgroep die enkele jaren actief is geweest in Beilen. Er is sprake geweest van ernstige incidenten en hierop hebben er integrale acties plaatsgevonden. De laatste jaren is de groep "volwassen" geworden, echter zijn er enkelen in beeld bij het politieteam die nog actief zijn. Er zijn vermoedens dat een kleine groep invloed heeft op de jongere jeugd. Er worden door het politieteam daarnaast koppelingen gemaakt met het drugsircuit.

De nieuwe jeugdgroepen in Beilen zijn in kaart gebracht middels de shortlistmethode. Uit de informatie kan geconcludeerd worden dat de twee bekende groepen als hinderlijk kunnen worden beschouwd. Er zijn twee groepen in Beilen die zich ophouden in het centrum van Beilen en/of het nabijgelegen parkje. Het ophouden gaat gepaard met geluidsoverlast van scheurende voertuigen/scooters, alcoholgebruik, vernielingen etc.

Groep 1, ook wel "ex Chill In groep" genoemd bestaat uit ongeveer 27 leden. Bijna iedere dag staat de groep in de avonduren aan de Ventweg Zuid te Beilen. Dit gaat gepaard met genoemde overlast. Uit recent overleg tussen Gemeente, politie en jongerenwerk is gekeken naar een repressieve aanpak door middel van gebiedsgeboden. Momenteel word deze aanpak verder uitgewerkt.

Groep 2, betreft een kleine groep van ongeveer 5 jonge personen. Deze groep verplaatst zich hinderlijk door Beilen en is provocerend naar de politie. Vermoeden is dat de groep in verband kan worden gebracht met lichte criminaliteit. Onlangs hebben de leden van de groep een gesprek gehad met de burgemeester en ouders, om het gedrag van de jongeren aan te kaarten.

6.2.2. Smilde e.o.

In Bovensmilde vinden relatief veel vernielingen plaats, zoals te zien is in de stippenkaart. De vernielingen vinden plaats in de Molukse wijk, de supermarkt en het dorpshuis. De vernielingen worden gepleegd door voornamelijk jeugdigen, maar er is ook sprake van serie vernielingen gericht op de Molukse gemeenschap. Hierbij zijn geen dader(s) aangemerkt.

In Bovensmilde en Smilde zijn nauwelijks voorzieningen voor de jeugd. Tendens is dat de jeugd zich voornamelijk in de weekenden verzameld en zich op centrale plekken in de dorpen ophoudt. De groepen in deze omgeving zijn niet geshortlist en er is geen sprake van structurele problemen. Wel komen er overlastmeldingen binnen bij de politie. Momenteel is de politie bezig de jeugdgroepen in Smilde en omgeving in kaart te brengen

6.2.3. Westerbork

Westerbork heeft in het verleden veel overlast gekend van jeugd in het centrum. Hierbij bestond de overlast uit scheurende auto's en baldadig gedrag. Door acties vanuit de gemeente kan worden geconcludeerd dat er momenteel geen overlast van jeugd uit Westerbork is te benoemen. Incidenteel komen overlastmeldingen binnen bij de politie en dit wordt ad-hoc opgepakt. Het politieteam geeft aan dat tijdens de surveillance jeugd wordt gezien in het centrum en bij de skatebaan. Deze jeugd wordt beschouwd als hangjeugd zonder noemenswaardige overlast.

Eind 2012 is er een groep jeugd van ongeveer 18 personen in kaart gebracht naar aanleiding van een overlastpiek aan het Burgermeest van Weezelplein. De meldingen bestonden uit vernielingen en alcohol/drugs gebruik. Als actie zijn de ouders van de jongeren aangeschreven. Vanuit de politie en ketenpartners worden de ontwikkelingen in de gaten gehouden.

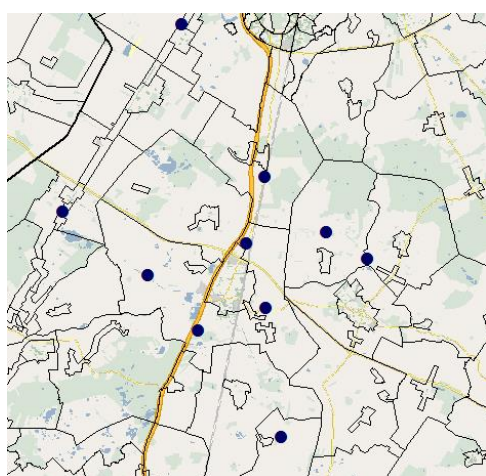
Aandachtspunten

Zie XIII.

7. Fysieke kwaliteit

Ongevallen	2009	2010	2011	2012	Totaal
Ongevallen met dodelijke afloop	2	0	9	4	15
Ongevallen letsel	49	21	18	20	108
Ongevallen materiële schade	205	278	159	213	855
Verlaten plaats ongeval	61	128	124	80	393
Rijden onder invloed	32	62	40	43	177
Eindtotaal	349	489	350	360	1548

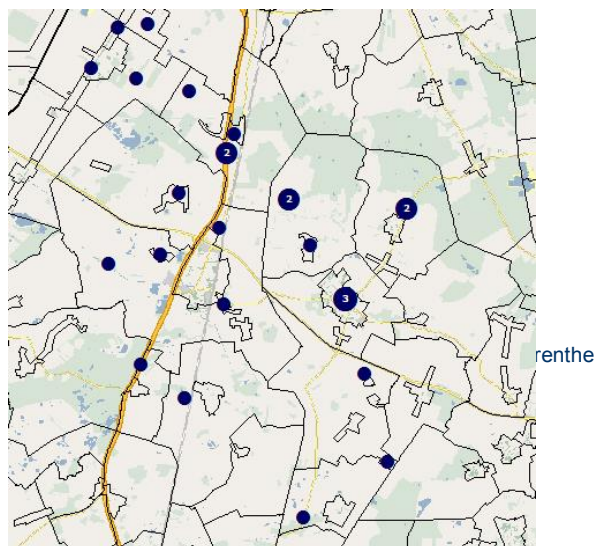
7.1 Ongevallen met letsel en dodelijke afloop

Het aantal verkeersdoden in Midden-Drenthe is in het jaar 2011 opvallend hoog. Daarnaast zijn er verkeersongevallen met letsel te benoemen. Hierbij moet opgemerkt worden dat een ongeval met letsel binnen de politieorganisatie pas zo word behandeld als er sprake is van zwaar letsel, zoals in de wegenverkeerswet staat benoemd. Indien er geen zwaar letsel wordt vastgesteld word het ongeval afgedaan onder de noemer aanrijding materieel en word er geen proces verbaal opgemaakt. Deze werkwijze is conform de landelijke richtlijnen.

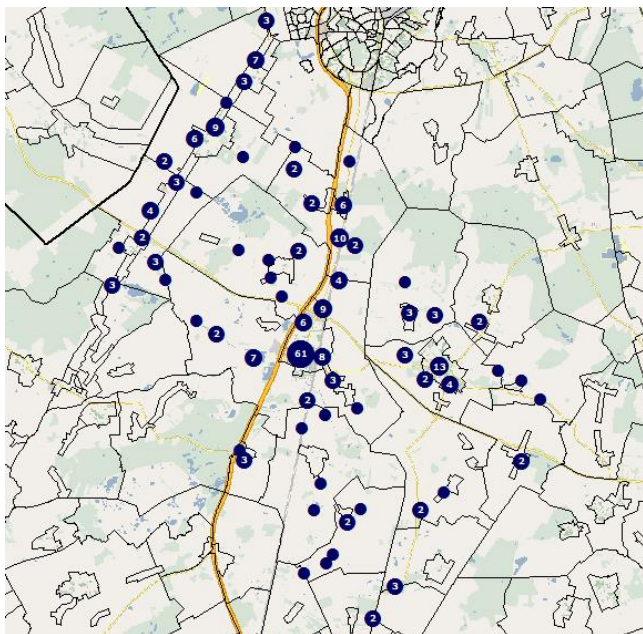
Figuur 10: Stippenkaart verkeersongevallen met dodelijke afloop Midden-Drenthe

De meeste verkeersongevallen met letsel of de dood ter gevolg vinden plaats op de doorgaande (ontsluitingswegen). Naar aanleiding van elk dodelijk en verkeersongeval met letsel word er door de Verkeersongevallen Analyse onderzoek gedaan naar de oorzaken en omstandigheden van het ongeval. De belangrijkste conclusie is dat de oorzaak veelal te wijten is aan het gedrag van de bestuurder en niet aan de infrastructuur.

7.2 Ongevallen met materiële schade en verlaten plaats ongeval

Verkeersongevallen met materiële schade vinden voornamelijk plaats op de doorgaande wegen en in de dorpskernen. Sinds halverwege 2010 komt de politie in principe niet meer ter plaatse voor deze ongevallen en dienen de betrokken partijen zelf zorg te dragen voor de afwikkeling.

Gevolg van dit beleid is dat feitelijke cijfers van aanrijdingen onbekend zijn. De stippenkaart is op basis van de bekende cijfers en naar verwachting is er dan ook een groot dark number.

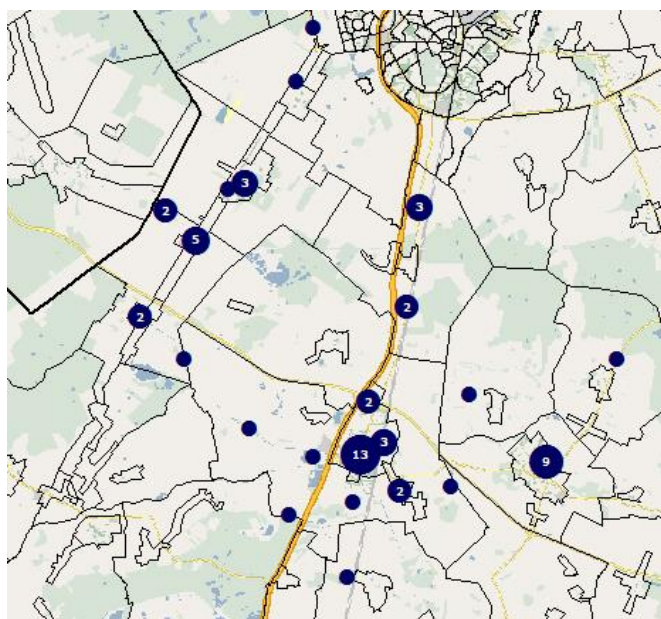
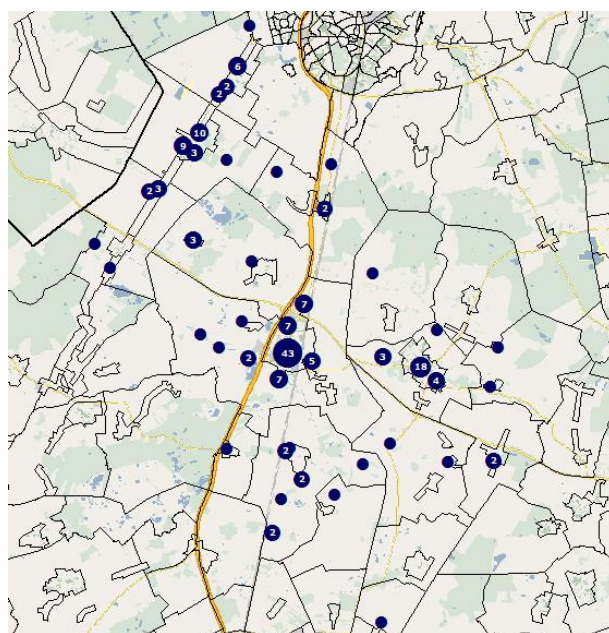
Zover bekend zijn er geen infrastructurele problemen.

Figuur 12: Stippenkaart ongevallen met materiële schade Midden-Drenthe

Verlaten plaats ongeval is een strafbaar feit wat doorgaans altijd gemeld wordt bij de politie. Indien de veroorzaker niet bekend is wordt er een proces verbaal opgemaakt.

Uit de stippenkaart is duidelijk zichtbaar geworden dat deze feiten voornamelijk in de dorpskernen plaats vinden. De cijfers zijn hoog in 2010 en 2011. Hier is geen verklaring voor.

Figuur 13: Stippenkaart verlaten plaats ongeval Midden-Drenthe

7.3 Rijden onder invloed

Bestuurders die onder invloed rijden worden doorgaans aangetroffen tijdens de reguliere surveillances en specifieke alcoholcontroles. De meeste drankrijders zijn geregistreerd in de weekenden in de avond en nacht. Meldingen komen regelmatig binnen van burgers die achter een slingerend voertuig rijden. Daarnaast worden voertuigen die bij horecagelegenheden weg rijden gecontroleerd op drankgebruik.

Figuur 14: Stippenkaart rijden onder invloed Midden-Drenthe

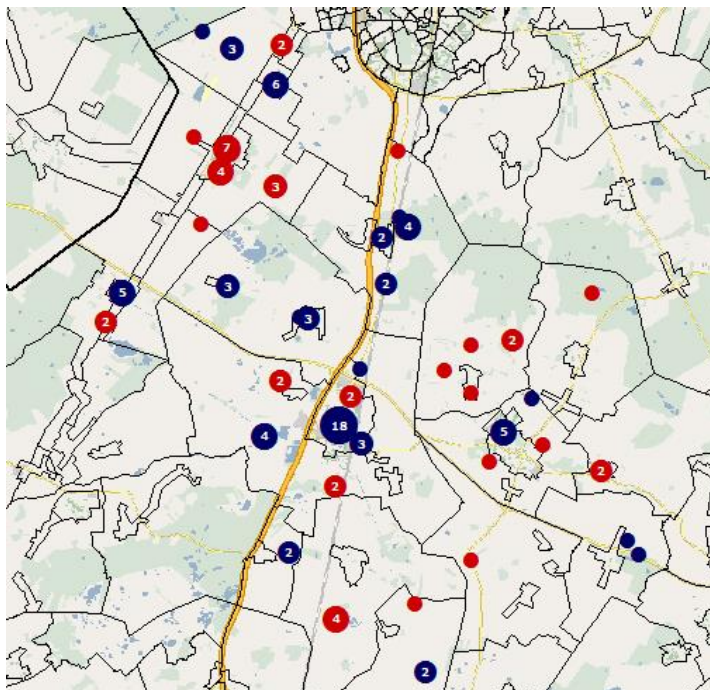
7.4 Brand

Brandstichting	2009	2010	2011	2012	Totaal
Brandstichting	44	12	23	15	94
Brand	19	26	38	51	134
Totaal	63	38	61	66	228

Bij brand heeft de politie verschillende taken in het kader van hulpverlening en openbare orde. Brandstichting is een incident waarbij brand wordt gesticht dat gemeen gevaar voor goederen en/of personen geeft. Indien er sprake is van brandstichting vindt er een strafrechtelijk onderzoek plaats.

Figuur 8: Stippenkaart brand gemeente Midden Drenthe

- brand (geen brandstichting)
- brandstichting

In 2009 is een piek te zien van brandstichting. Deze cijfers zijn gerelateerd aan de jaarwisseling. Er zijn verder geen extreme uitschieters te benoemen bij het delict brandstichting. De aantallen zijn op zich zelf staande feiten. Het kan bij brandstichting gaan om woningen, maar ook om bijvoorbeeld prullenbakken en voertuigen.

Daders

Het politieteam heeft de brandstichters niet echt goed in kaart. Het vermoeden bestaat ook dat veel jeugdigen in groepsverband zich met brandstichtingen bezig houden.

8. Daders, dadergroepen, vaste klanten en risico(groepen) in beeld

8.1 Overlast door concentraties overlastplegers

Het betrokken politieteam en vooral de wijkagenten, in de gemeente Midden-Drenthe, heeft een goed beeld waar in het werkgebied overlast ontstaat als gevolg van concentraties verslaafden, of bepaalde straten met concentraties sociaal zwakkere gezinnen/personen, psychische gestoorden en asociale gezinnen.

8.2 Overlast door risicovoorzieningen

GGZ Drenthe is gevestigd te Beilen. Het GGZ wordt door het politieteam als risicolocatie benoemd. In hoofdstuk 8.4 verslaafden word hier nader op ingegaan. Over het algemeen is er betrekkelijk weinig overlast van risicovoorzieningen zoals begeleid wonen, opvangtehuizen, internaten etc. In die gevallen waar er sprake is van overlast blijft deze veelal beperkt tot lichte vormen van overlast.

8.3 Veelplegers

Deze groep wordt besproken in het veelplegersoverleg, een overleg tussen het openbaar ministerie, de gemeente, reclassering en de politie. In Midden-Drenthe komt een kleine groep personen zeer regelmatig in beeld bij de politie. Op dit moment zijn er in Midden-Drenthe 4 meerderjarige veelplegers geregistreerd. Voor deze registratie wordt gebruik gemaakt van het systeem Amazone. Via dit systeem kunnen veelplegers gevolgd worden. Alle, in BVH, ingevoerde informatie over een veelpleger wordt in Amazone gebundeld en gekoppeld aan de betreffende veelpleger. Momenteel wordt alleen de informatie uit politiekorps Drenthe gekoppeld. Op korte termijn wordt ook de informatie uit de politiekorpsen Groningen en Friesland gekoppeld. Op den duur moet deze koppeling ook landelijk doorgevoerd worden. Van de 4 veelplegers heeft er momenteel 1 een zogenaamde ISD-maatregel. Een ISD-maatregel is een maatregel om meerderjarige stelselmatige daders te plaatsen in een daartoe aangewezen inrichting. Deze daders veroorzaken, door het plegen van reeksen delicten, veel criminaliteit en overlast. Een ISD maatregel geldt voor een periode van twee jaar.

Aandachtspunten

IXV. Persoonsgerichte aanpak veelplegers binnen de integrale benadering

Veelplegers worden momenteel integraal besproken door Openbaar Ministerie, Justitiële inrichtingen, gemeente, reclassering en politie. Het politieteam geeft aan dat zij naar een ontwikkeling wil van een meer persoonsgerichte aanpak van de veelpleger. Op deze manier kan specifiekere worden ingespeeld op de behoeften van de veelpleger.

8.4 Verslaafden

Veel verslaafden in de gemeente Midden-Drenthe zijn tevens meerpleger. Deze groep verdachten voldoet niet aan de eisen om 'veelpleger' genoemd te worden, maar is in de afgelopen twee jaar meerdere malen met de politie in aanraking gekomen. Echter niet alle verslaafden zijn ook meerpleger. Daarom benoemen we deze derde dader categorie als zijnde verslaafden. Een aantal verslaafden zit in een (verplicht) zorg/hulpverleningstraject. Dit vanwege hun verslaving of andere zorgproblemen. In Beilen is GGZ Drenthe gevestigd waar deze doelgroep

behandeld word met of zonder rechterlijke machtiging. Het aantal verslaafde inwoners in Midden-Drenthe ligt dan ook hoog.

Er zijn vanuit het politieteam vermoedens, op basis van meldingen en informatie dat cliënten van het GGZ verantwoordelijk zijn voor een deel van de gepleegde misdrijven in voornamelijk Beilen. Daarnaast trekken de verslaafden drugsdealers aan voor de handel in verdovende middelen. Er heeft geen onderzoek plaats gevonden naar de daadwerkelijke bijdrage van de cliënten van het GGZ naar het aantal delicten in Beilen.

Aandachtspunten

XV. Onderzoek naar aandeel GGZ in aantal delicten in Beilen

8.5 Sociaal en psychisch zwakkeren

Met deze groep wordt bedoeld op mensen met sociale en/of psychische problematieken. Het politieteam geeft aan dat een groot deel van deze mensen zich bevinden in de sociaal zwakkere lagen van de samenleving. Het betreft mensen die vaak onder modaal verdienen en/of een uitkering genieten. Veel incidenten spelen zich af achter de voordeur. Verder valt het op dat een groot deel van deze personen een verstandelijke beperking (zwakbegaafd of licht verstandelijk gehandicapt) heeft.²

² Bron: www.nos.nl

9. Aanbevelingen

Naar aanleiding van het interpreteren van de cijfers omtrent misdrijven, incidenten en overlast in de gemeente Midden-Drenthe wordt door het politieteam Midden-Drenthe een viertal pijlers opgemerkt. Naar deze pijlers kan het overgrote deel van de misdrijven, incidenten en overlast worden toegeschreven. Het betreft de volgende vier pijlers:

- Woninginbraken
- Verslaafden
- Drank en drugs
- Jeugdgroepen

Ter afsluiting de door het betrokken politieteam van Midden-Drenthe geformuleerde aandachtspunten op een rij. Nogmaals nadrukkelijk wordt vermeld dat het hier een vrijblijvend, maar betrokken advies betreft. De wijkagenten, en andere specialisten op het gebied van jeugd en opsporing hebben op basis van hun deskundigheid een reeks ontwikkelingen op het gebied van veiligheid in Midden-Drenthe in beeld gebracht. Dat heeft geresulteerd in deze gebiedsscan plus 15 aandachtspunten. Het verzoek is om onder regie van de gemeente en in nauwe samenwerking met de andere veiligheidspartners te bekijken of, en hoe uitwerking kan worden gegeven aan deze aandachtspunten. Met uiteindelijk maar één doel: de veiligheid in Midden-Drenthe verder doen toenemen.

- I. **Integrale aanpak drugs***
- II. **Integrale aanpak vernielingen***
- III. **Structurele integrale aanpak woninginbraak***
- IV. **Integrale aanpak autoinbraken***
- V. **Analyse autoinbraken in samenhang zien met andere delicten***
- VI. **Samenwerking met andere politie korpsen***
- VII. **Integrale aanpak fietsendiefstal***
- VIII. **Dadergerichte aanpak voor geweldplegers***
- IX. **Politie, Openbaar Ministerie, gemeente en ondernemers moeten het vertrouwen van winkeliers in de gezamenlijke aanpak winkeldiefstal vergroten.***
- X. **Keurmerk Veilig Ondernemen invoeren voor winkelcentra Midden-Drenthe***
- XI. **Onderzoek “parkmanagement”***
- XII. **Gerichte inzet politiecapaciteit***
- XIII. **In beeld brengen en volgen van jeugdgroepen***
- IXV. **Persoonsgerichte aanpak veelplegers binnen de integrale benadering***
- XV. **Onderzoek naar aandeel GGZ in aantal delicten in Beilen***

10. Literatuurlijst

Boeken

- Alcohol-Related Assault: Findings from the British crime survey. "Home Office Online Report 35/03. Budd, T. London: Home Office Research Development, and Statistics Directorate. (2003).
- Belediging en bedreiging van politiemensen. Neaye, J. Amsterdam: Kluwer. (2009).
- Criminaliteit in groepsverband ontrafeld. Tussen rondhangen en bendeforming Balthazar Beke, Anton van Wijk en Henk Ferwerda, SWP, Amsterdam. (2000).
- De gebiedsscan criminaliteit & overlast: een methodiekbeschrijving Beke, Klein Hofmeijer en Versteegh. Apeldoorn: Elsevier Reed. (2009).
- Geografische daderprofilering. Lopez, J.J. Den Haag: RCM-advies. (2006).
- Geweld binnen en buiten: Aard, omvang en daders van huiselijk geweld en publiek geweld in Nederland. Lunnemann, K.D., & Bruinsma, M.Y. Den Haag: WODC. Zeegers, N., & Lunnemann, K. (2005).
- Jeugdcriminaliteit en de rol van de groep. De groep als negatieve voedingsbodem Henk Ferwerda. In: J* - Tijdschrift over jongeren. Jaargang 1, nummer 1, 2000, pp. 34-44.
- Jeugdcriminaliteit in groepsverband Cees Schuyt. In: Delikt en Delinkwent, nr. 23. (1993).
- Jeugdgroepen in beeld. Stappenplan en randvoorwaarden voor de shortlistmethodiek Henk Ferwerda en Arend Kloosterman. Verschenen in de reeks politiekunde (nr. 6) van het programma Politie en Wetenschap. Uitgeverij Kerckebosch bv, Zeist. (2004).
- Jong en gewelddadig: ontwikkeling en achtergronden van de geweldscriminaliteit onder jeugdigen. Bol, M.W., Terlouw, G.J., Blees, L.W., Verwers, C. Den Haag: WODC. (1998).
- Rapport "Actieve Wederkerigheid". Ministerie van Buitenlandse Zaken. (2005).
- Rellen om te reellen: Een studie naar grootschalige openbare orde verstoring en notoire ordeverstoorers. Leiden, I. van, Arts, N., & Ferwerda, H. Arnhem: Bureau Beke. (2009).
- Shortlistmethodiek in zeven stappen. Onderdeel van het Masterplan Jeugdgroepen Nederlandse Politie Henk Ferwerda, Bureau Beke, Arnhem. (2009)

Internetbronnen

- www.ad.nl
- www.afrekenenmetwinkeldieven.nl
- www.dsp-groep.nl
- www.huiselijkgeweld.nl
- www.nos.nl
- www.om.nl
- www.politie.nl

11. Colofon

In opdracht van:

R. Keulen, chef basiseenheid Hoogeveen/ Midden-Drenthe

Basiseenheid Hoogeveen / Midden-Drenthe:

Met dank aan de politiemedewerkers uit de basiseenheid Midden-Drenthe / Hoogeveen. Meer concreet: wijkagenten, jeugdagenten, werkvoorbereiders, medewerkers crime team, teamchefs en unitchef.

Ondersteuning:

A. Luitjes

J. Speelman

M. Wildeman

Auteur:

M. Bakker

Datum:

Mei 2013